

DANSK FISKEINDUSTRIS ØKONOMISKE FODAFTRYK

Danish Seafood Association

I samarbejde med
Landbrug & Fødevarer

Juni 2024 – 2. udgave

RESUME

Denne rapport indeholder analyser af den danske fiskeindustri og af danske forbrugeres køb af fisk og skaldyr.

I kapitlet "Danske husstandes fødevarerforbrug" kan du læse om danskerne forbrug af fisk og skaldyr. Siden 2018 har danske husstande i gennemsnit brugt de samme penge om året på fisk og skaldyr. I kapitlet kan man også se, at danskerne først og fremmest karakteriserer fisk, skaldyr og fiskepålæg som værende sundt.

Kapitlet "Potentiale for fisk og skaldyr ved udespisning og i kantinemaden" viser, at restauranter og kantiner udgør et spændende og attraktivt marked for hele fiskeindustrien. Når danskerne spiser ude, indgår fisk i 19 % af måltiderne, hvilket er en langt højere andel sammenlignet med danskernes måltider derhjemme.

Kapitlet "Det danske fiskeerhvervs økonomiske betydning" viser, hvilket bidrag det danske fiskerhverv giver til dansk. Erhvervet understøtter i alt 12.203 arbejdspladser i Danmark. Heraf opstår 6.819 direkte som konsekvens af den økonomiske aktivitet i fiskeerhvervet og 5.384 arbejdspladser opstår indirekte som konsekvens af køb af varer og tjenester i andre dele af økonomien.

Kapitlet "Prisudvikling på de danske og internationale markeder for fiskeribranchen" handler om de seneste års prisstigninger på fisk. Kapitlet beskriver faktorerne bag prisudviklingen og gennemgår priserne på en række fiskearter i både Danmark og udlandet.

Kapitlet "Fiskeerhvervets eksport og import" gennemgår udviklingen i fiskeerhvervets import og eksport af fisk og skaldyr samt fiskemel og -olie. 2023 var et rekordår for både importen og eksporten efter flere års fremgang i den internationale handel. Danmark importerer især fisk og skaldyr fra Norge, Grønland og Sverige. Eksporten går primært til Kina, Tyskland og Polen.

Kapitlet "Prognose for fiskeerhvervets eksport" præsenterer den forventede udvikling i eksporten i 2024. Prognosen forventer en fremgang i eksporten af fisk og skaldyr på 3 % og en tilbagegang i eksporten af fiskemel og -olie på 18 %.

Kapitlet "Regnskabsstatistik for fiskerierhvervet" viser den økonomiske udvikling i fiskerierhvervet, defineret som det erhvervsfiskeri, der drives fra dansk registrerede fiskerfartøjer. Kapitlet fokuserer på fiskerierhvervets omkostninger og særligt omkostningerne til brændstof, der har udfordret erhvervet i en årrække.

Kapitlet "Regnskabstatistiki for fiskeindustrien" gennemgår den finansielle udvikling i fiskeindustrien. De seneste år har der været en tendens til et bedre driftsresultat og en lavere gæld i industrien.

Rapporten er skrevet af Landbrug & Fødevarer på vegne af Danish Seafood Association.

Danish Seafood Association (DSA) er en forening for danske virksomheder, der er aktive inden for produktion og handel med fisk og skaldyr.

God læselyst.

Indholdsfortegnelse

Danske husstandes fødevarerforbrug	7
Potentiale for fisk og skaldyr ved udespisning og i kantinemaden	14
Det danske fiskeerhvervs økonomiske betydning.....	23
Prisudvikling på de danske og internationale markeder for fiskeribranchen	31
Fiskeerhvervets eksport og import	38
Prognose for fiskeerhvervets eksport	50
Regnskabsstatistik for fiskerierhvervet	54
Regnskabsstatistik for fiskeindustrien.....	60

Tabel- og figuroversigt

Figur 1.1: Varegruppernes andel af husstandens fødevarerforbrug i %, 2022	7
Figur 1.2: Husstandens gennemsnitlige forbrug på kød og fisk/skaldyr, kr. pr. husstand	8
Figur 1.3: Husstandens gennemsnitlige forbrug på fisk og skaldyr, kr. pr. husstand	9
Figur 1.4: Indgik noget af nedenstående i din aftensmad i går?	10
Figur 1.5: Hvor ofte spiser du følgende?	10
Figur 1.6: Hvilke af disse emner lægger du vægt på, når du køber dagligvarer?	11
Figur 1.7: Hvordan vil du beskrive din aftensmad i går?	12
Figur 1.8: Hvad har du med i overvejelserne, når du vælger lige netop...	13
Figur 2.1: Danmarks Statistiks opgørelse over salget af fødevarer til foodservice i 2022 inddelt i varegrupper, mio. kr.	15
Figur 2.2: Hvornår har du sidst spist ude, hvor du købte og spiste maden på stedet?	16
Figur 2.3: Indgik der nogle af nedenstående i den mad, som du valgte?	17
Figur 2.4: Tænk på den seneste gang, hvor du købte og spiste mad på stedet. Hvor var det henne?	18
Figur 2.5: Hvordan vil du bedst beskrive dit valg af mad og drikke ved denne lejlighed?	19
Figur 2.6: Alt i alt hvor tilfreds var du med den mad og drikke, som du købte og spiste mad på stedet?	20
Figur 2.7: Hvilke slags kilder til protein foretrækker du i den mad, der serveres i kantinen?	21
Figur 2.8: Hvor tilfreds eller utilfreds er du med følgende i kantinen?	22
Figur 3.1: Direkte beskæftigelse i det danske fiskeerhverv 2022, arbejdspladser	23
Figur 3.2: Fiskeerhvervets direkte og indirekte beskæftigelse 2022, arbejdspladser	24
Tabel 3.1: Fiskeerhvervets direkte og indirekte beskæftigelse, arbejdspladser	25
Figur 3.3: Fiskeerhvervets eksportdrevne direkte og indirekte beskæftigelse, arbejdspladser	26
Figur 3.4: Fiskeerhvervets direkte og indirekte bruttoværditilvækst 2022, mio. kr.	27
Tabel 3.2: Fiskeerhvervets direkte og indirekte bruttoværditilvækst 2019-2022, mio. kr.	28
Figur 3.5: Den eksportdrevne bruttoværditilvækst, mio. kr.	29
Figur 3.6: Fiskerierhvervets nettovalutaindtjening, mio. kr.	30
Figur 4.1: Prisudvikling for konsumfisk i Danmark (danske fartøjers landing)	31
Figur 4.2: Indekseret prisudvikling for torskefisk, fladfish, rødspætter, sild og makrel i Danmark	32
Tabel 4.1: Prisudvikling på udvalgte konsumfisk i udvalgte lande, opgjort i kr. pr. kg. (ud fra landinger)	33
Figur 4.3: Prisudvikling for krebs- og bløddyr i Danmark (danske fartøjers landing)	34
Figur 4.4: Prisudvikling på blåmulig, jomfruhummer samt dybvandsrejer i Danmark (danske fartøjers landing)	35
Figur 4.5: Importpris på laks og rejer	36
Figur 4.6: Prisudvikling for industrifisk i Danmark (danske fartøjers landing)	36
Figur 4.7: IMF's fiskeprisindeks	37
Figur 5.1: Fiskeerhvervets eksport og import, mia. kr.	38
Figur 5.2: Fiskeerhvervets eksport og import, 1000 tons	39

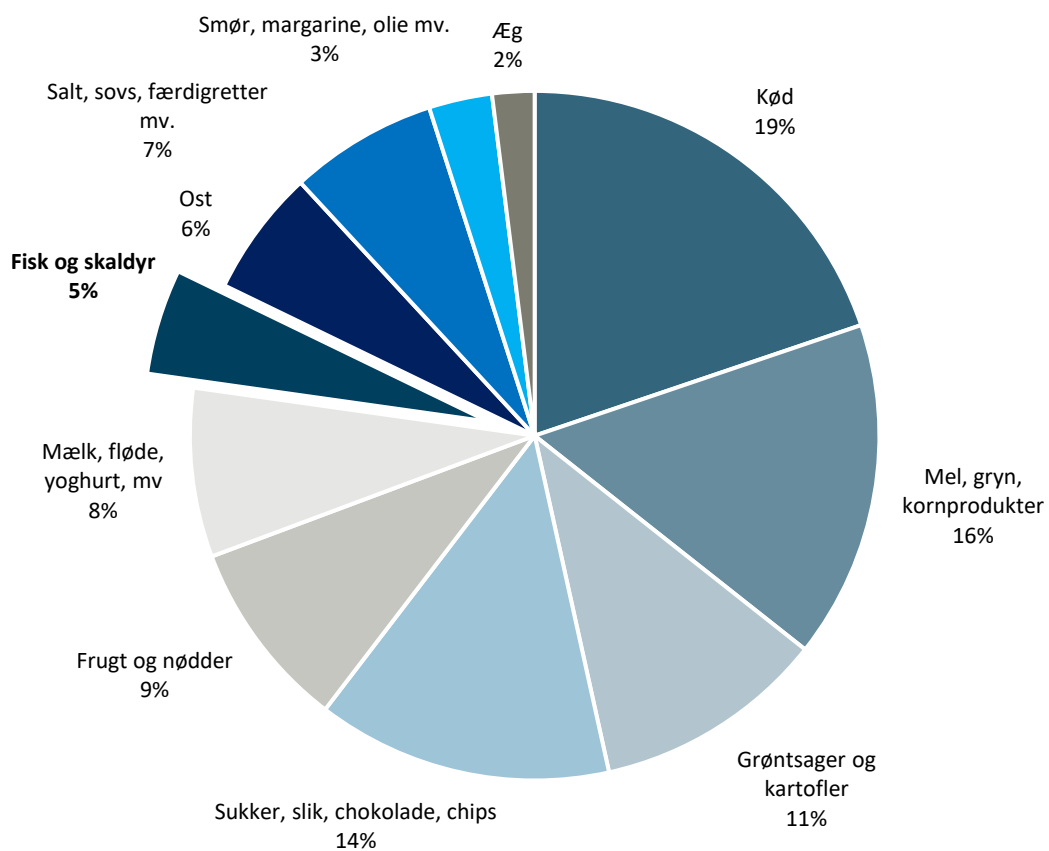
Figur 5.3: Fiskeerhvervets eksport, 1000 tons	40
Figur 5.4: Fiskeerhvervets import, 1000 tons	40
Figur 5.5: Eksport og import af fisk og skaldyr, mia. kr.	41
Figur 5.6: Eksport og import af fiskemel og -olie, mia. kr.	42
Figur 5.7: Mest importerede fisk og skaldyr i 2023, 1000 tons	43
Figur 5.8: Mest importerede fisk og skaldyr i 2023, mia. kr.	44
Figur 5.9: Mest eksporterede fisk og skaldyr i 2023, 1000 tons	44
Figur 5.10: Mest eksporterede fisk og skaldyr i 2023, mia. kr.	45
Figur 5.11: Verdenskort: Fisk og skaldyr import i 2023, 1000 tons	46
Figur 5.12: Vigtigste importlande for fisk og skaldyr i 2023, 1000 tons	46
Figur 5.13: Vigtigste importlande for fisk og skaldyr i 2023, mia. kr.	47
Figur 5.14: Verdenskort: Fisk og skaldyr eksport i 2023, 1000 tons	48
Figur 5.15: Vigtigste eksportlande for fisk og skaldyr i 2023, 1000 tons	48
Figur 5.16: Vigtigste eksportlande for fisk og skaldyr i 2023, mia. kr.	49
Figur 6.1: Udvikling i eksporten, 1000 tons	50
Figur 6.2: Udvikling i eksporten, mia. kr.	51
Figur 6.3: Udvikling i eksporten af fisk, fiskemel og -olie samt fiskeprodukter	52
Figur 7.1: Den økonomiske udvikling i fiskerierhvervet, mia. kr.	54
Figur 7.2: Udvikling i fiskerierhvervets driftsomkostninger, mia. kr.	55
Figur 7.3: Fordeling af fiskerierhvervets driftsomkostninger i 2022	56
Figur 7.4: Forbrug af brændstof i fiskerierhvervet	57
Figur 7.5: Brændstofpris, kr. pr. liter	57
Figur 7.6: Brændstof pr. fartøj, 1000 l	58
Figur 7.7: Brændstof pr. kg landet fangst, liter	59
Figur 8.1: Fiskeindustriens finansielle udvikling	60
Figur 8.2: Gæld og soliditetsgrad for fiskeindustrien	61
Figur 8.3: Nøgletal for fiskeindustrien	62
Figur 8.4: Udviklingen i fiskeindustriens omkostninger	62
Figur 8.5: Fordeling af fiskeindustriens omkostninger i 2022	63

Danske husstandes fødevarerforbrug

En gennemsnitlig dansk husstand brugte 41.750 kr. på mad i 2022, svarende til et månedligt madbudget på 3.479 kr.

5 % af danskernes madbudget bruges på fisk og skaldyr, 20 % går til kød, 16 % går til mel, gryn og kornprodukter, mens der blev brugt 11 % på grøntsager og kartofler, som det også fremgår af figur 1.1.

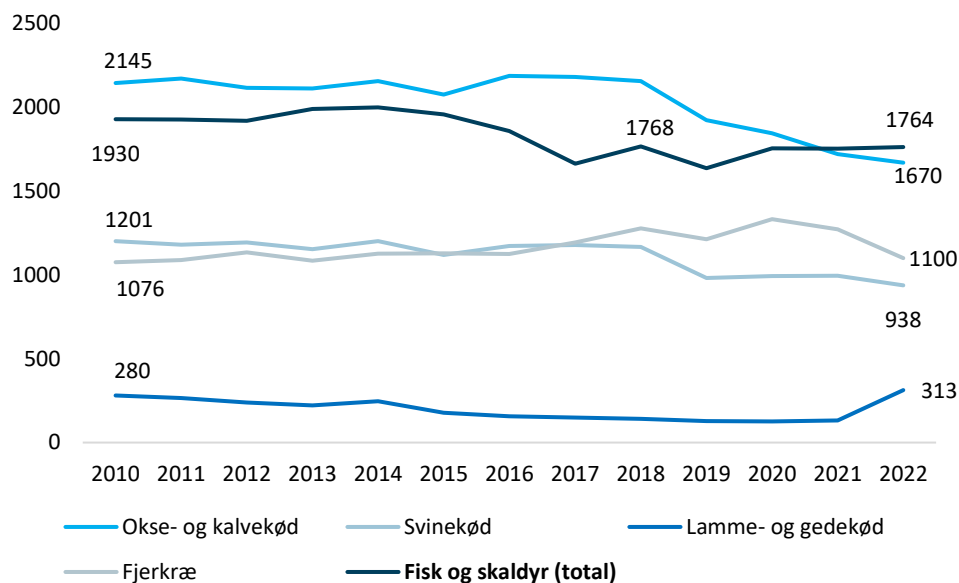
Figur 1.1: Varegruppernes andel af husstandens fødevarerforbrug i %, 2022

Note: En gennemsnitlig husstands forbrug på fødevarer og ikke-alkoholiske drikkevarer var i 2022 41.750 kr. (løbende priser). Figuren angiver en kategorisering af de enkelte varegrupper og deres andel af den gennemsnitlige husstands forbrug.

Kilde: Danmarks Statistik, tabel FU02.

Figur 1.2: Husstandens gennemsnitlige forbrug på kød og fisk/skaldyr, kr. pr. husstand

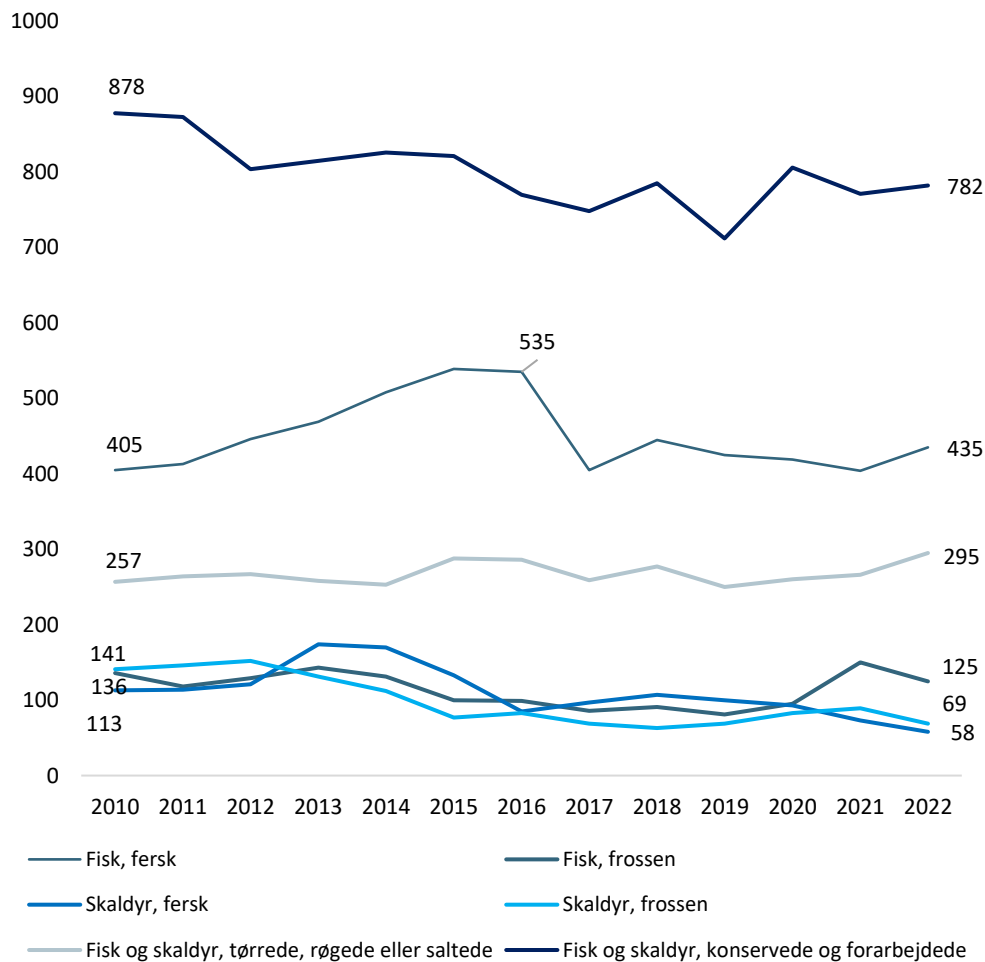

Kilde: Danmarks Statistik, tabel FU02. Figuren angiver udvikling af de enkelte varegrupper i kr. pr. husstand (faste priser).

Fisken på et stabilt niveau

Målt i værdi har de danske husstande over de seneste ti år brugt færre kr. pr. husstand på de fleste kød- og fiskekategorier, jf. Danmarks Statistik. Grisekød, okse- og kalvekød samt fjerkræ oplever fra 2018 og frem til 2022 en nedgang. Fisken derimod er på samme niveau som 2018 og holder sig af den grund på et stabilt niveau.

Figur 1.3: Husstandens gennemsnitlige forbrug på fisk og skaldyr, kr. pr. husstand

Kilde: Danmarks Statistik, tabel FU02. Figuren angiver udvikling af de enkelte varegrupper i kr. pr. husstand (faste priser).

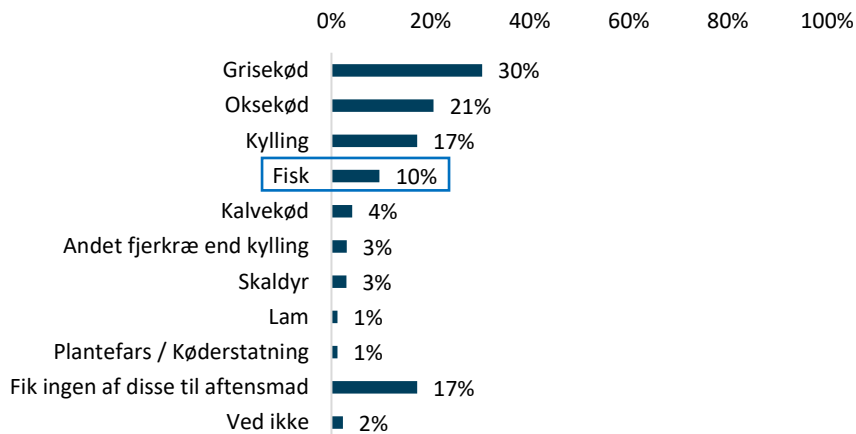
Konserverede og forarbejdede fisk er de mest spiste fisketyper

Den konserverede og forarbejdede fisk står for den største andel af den solgte fisk. Dernæst følger den ferske og frosne fisk (hel og filet) samt krebs- og skaldyr. Disse kategorier har oplevet en lille fremgang siden 2021, mens der er brugt lidt færre kroner på frossen fisk og skaldyr samt de ferske skaldyr.

Fisk bliver spist til aftensmad af hver tiende danske forbruger

Ser vi på fordelingen af, hvad danskerne spiste til aftensmad i går, svarede 30 %, at de fik grisekød dagen før, og til sammenligning var det 10 %, der spiste fisk, og 3 % der fik skaldyr.

Figur 1.4: Indgik noget af nedenstående i din aftensmad i går?

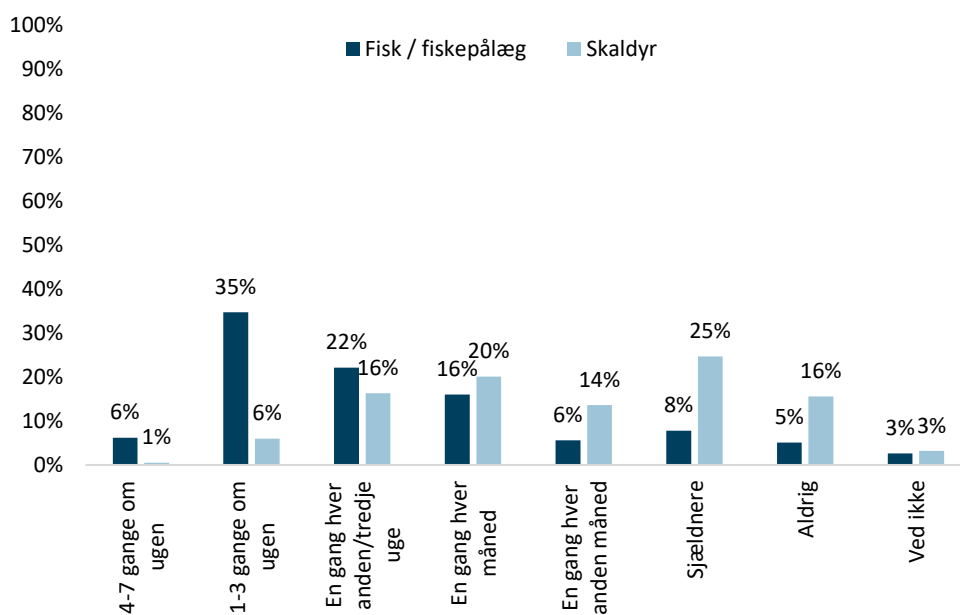

Kilde: Voxmeter 2023. Undersøgelsen er repræsentativ på køn, alder, region og uddannelse. n=3776 (spiste aftensmad).

Fisk spises oftere end skaldyr

Når vi kigger på, hvor ofte der spises fisk og skaldyr derhjemme, angiver mere end hver tredje forbruger, at de spiser fisk 1-3 gange om ugen, mens det kun gælder 6 % for skaldyr. Generelt spises fisk oftere end skaldyr, her angiver 41 % af forbrugerne, at de sjældent eller aldrig spiser skaldyr, mens det kun er 13 %, der sjældent eller aldrig spiser fisk.

Figur 1.5: Hvor ofte spiser du følgende?

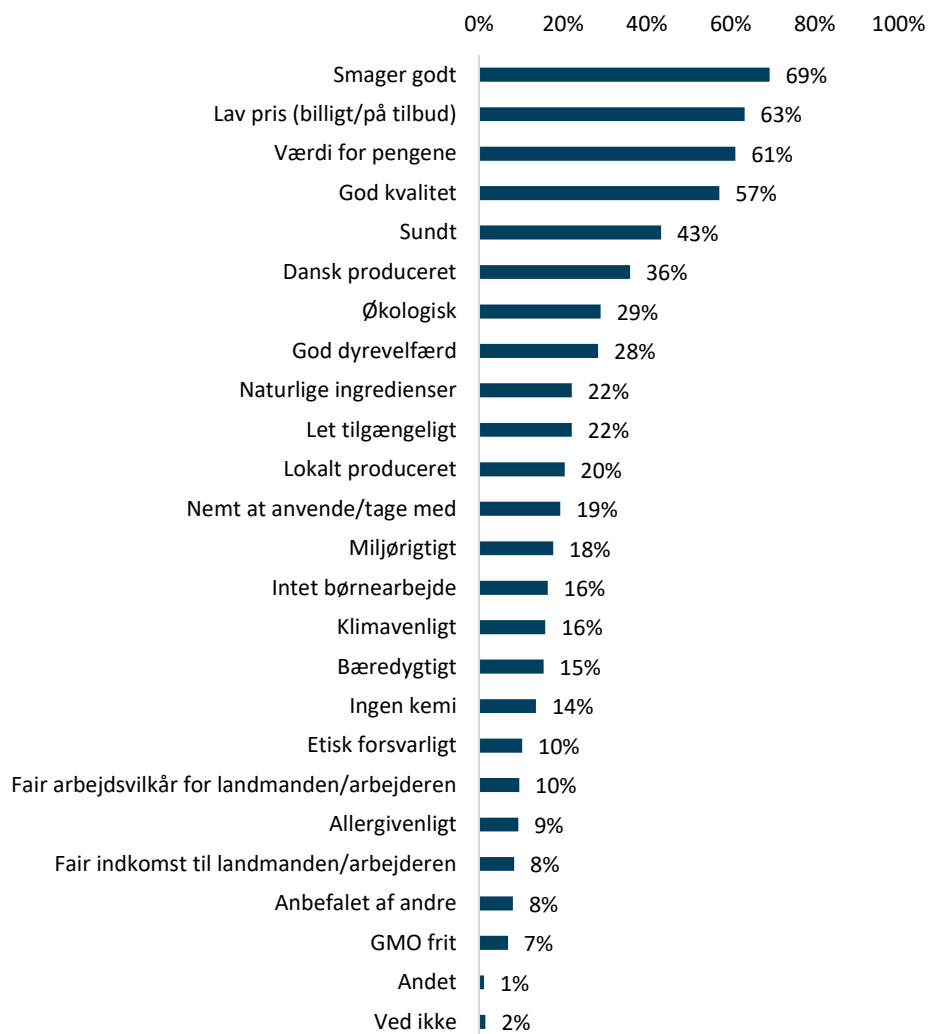

Kilde: Voxmeter 2023. Undersøgelsen er repræsentativ på køn, alder, region og uddannelse. n=4000.

God smag, værdi for pengene og god kvalitet topper listen

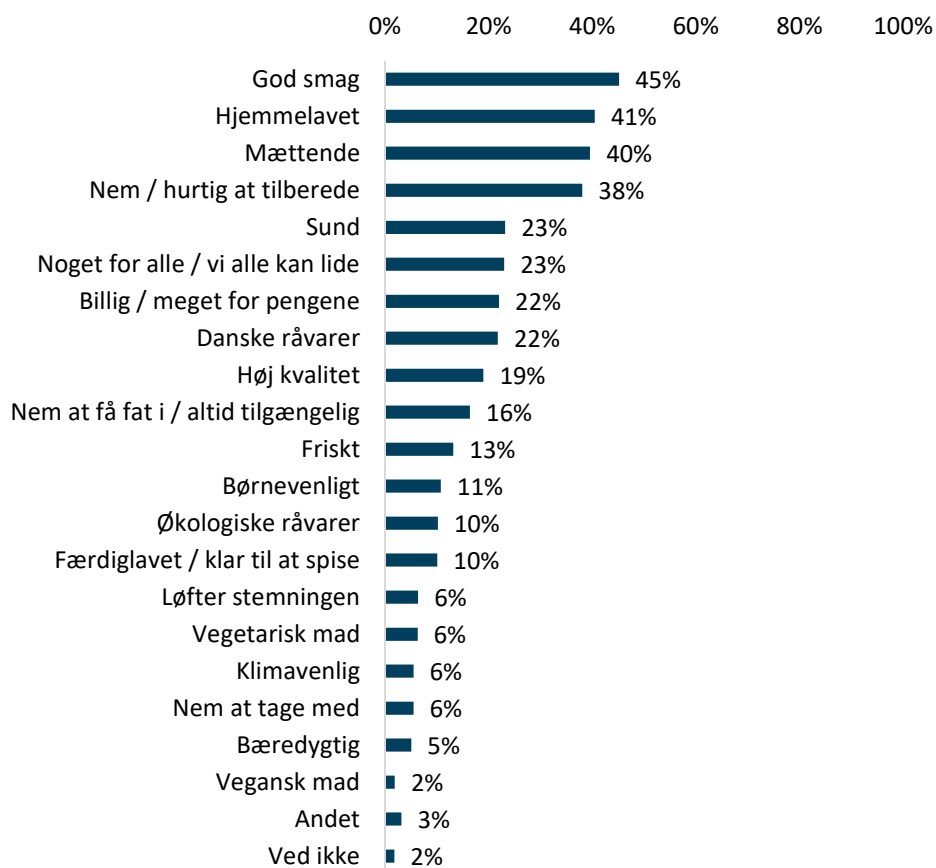
Når danskerne handler dagligvarer, er det især faktorer som god smag, lav pris, værdi for pengene og god kvalitet, der lægges vægt på. På femtepladsen finder vi kriteriet sundt, som 43 % lægger vægt på, når de køber ind, og lidt mere end hver fjerde kigger efter økologi og god dyrevelfærd i indkøbssituationen.

Figur 1.6: Hvilke af disse emner lægger du vægt på, når du køber dagligvarer?

Kilde: Ipsos, juni 2023, n=2000. Undersøgelsen er repræsentativ på køn, alder, region og uddannelse. Der har i besvarelsen været mulighed for at vælge flere svar med randomiseret rækkefølge på svarmulighederne (undtagen "andet" og "ved ikke", som har været placeret nederst i hver visning).

Figur 1.7: Hvordan vil du beskrive din aftensmad i går?

Kilde: Voxmeter 2023. Undersøgelsen er repræsentativ på køn, alder, region og uddannelse. n=3776 (spiste aftensmad). Der har i besvarelsen været mulighed for at vælge flere svar med randomiseret rækkefølge på svarmulighederne (undtagen "andet" og "ved ikke", som har været placeret nederst i hver visning).

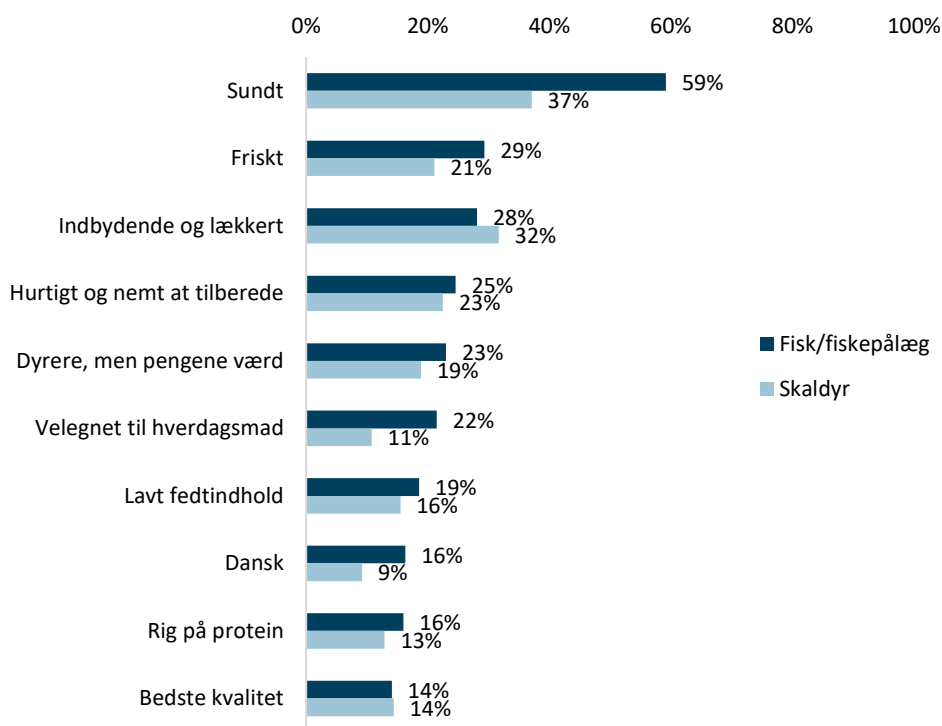
Danskernes aftensmad er karakteriseret som værende med god smag

De danske forbrugere beskriver først og fremmest deres aftensmad som værende med god smag, hjemmelavet, mættende og nemt/hurtigt at tilberede. Dernæst følger på et lavere niveau sundt, noget for alle, billigt og af danske råvarer. Mænd beskriver oftere deres aftensmad som velsmagende (47 %), af høj kvalitet (22 %), samt noget der løfter stemningen (7 %), mens kvinder i højere grad beskriver deres aftensmad som hjemmelavet (42 %), nem og hurtig at tilberede (42 %), sund (25 %), økologisk (12 %), klimavenligt (7 %) samt vegetarisk og vegansk (hhv. 8 % og 3 %).

De yngre forbrugere (18-39 år) beskriver oftere deres aftensmad som billigt (25 %), børnevenligt (14 %), at det løfter stemningen (8 %), nem at tage med (8 %), samt vegetarisk og vegansk (9 % og 3 %). Derimod beskriver de ældre forbrugere (60+ år), at aftensmaden er hjemmelavet (43 %), af danske råvarer (29 %), sund (25 %) og af høj kvalitet (22 %).

Figur 1.8: Hvad har du med i overvejelserne, når du vælger lige netop...

Top 10 udsagn vist for svarmulighederne "fisk/fiskepålæg" og "skaldyr"

Kilde: Voxmeter 2023. Fisk/fiskepålæg n=1636, skaldyr n=262. Undersøgelsen er repræsentativ på køn, alder, region og uddannelse. Der har i besvarelsen været mulighed for at vælge flere svar med randomiseret rækkefølge på svarmulighederne (undtagen "andet" og "ved ikke", som har været placeret nederst i hver visning).

Danskerne karakteriserer først og fremmest fisk/fiskepålæg samt skaldyr som værende sundt

Dykker vi ned i overvejelserne omkring hvorfor der lige netop bliver valgt fisk/fiskepålæg til aftensmaden, er det først og fremmest på grund af, at det er sundt. Dernæst følger, at det er friskt og indbydende og lækkert. De ældre 60+ årige beskriver i højere grad, at fisk bliver valgt til aftensmad, fordi det er velegnet til hverdagsmad (25 %), har et lavt fedtindhold (25 %), samt at det er dansk (19 %). Kvinder beskriver oftere, at fisk/fiskepålæg vælges til på grund af det lave fedtindhold (21 %).

Ser vi på årsager til, hvorfor netop skaldyr bliver valgt til aftensmad, er det de samme grunde: at det er sundt, indbydende og lækkert, hurtigt og nemt at tilberede. Kvinder samt de 60+ årige beskriver oftere, at skaldyr spises, da det har et lavt fedtindhold (21 %).

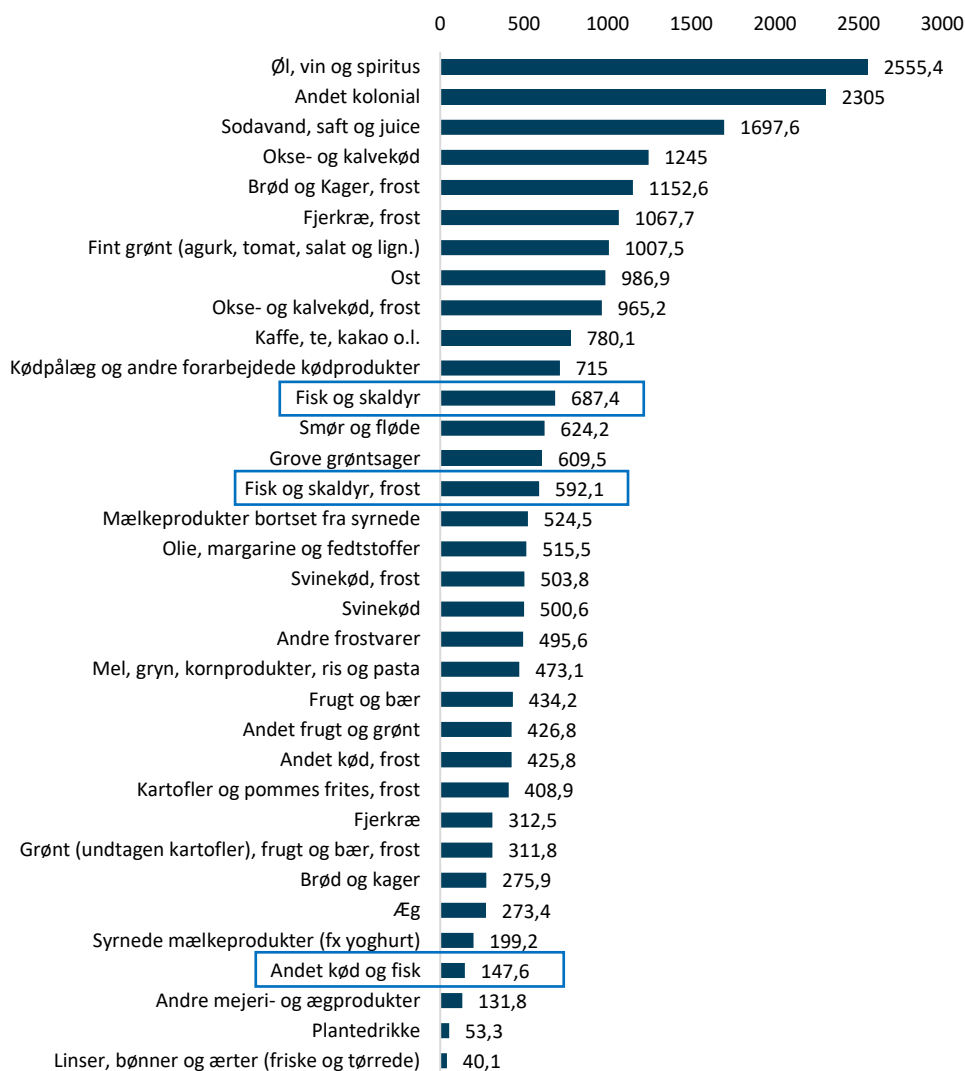
Potentiale for fisk og skaldyr ved udespisning og i kantinemaden

Foodservicemarkedet¹ i Danmark har gennem de seneste år været påvirket først af restriktioner under covid-19-pandemien og senere stigende fødevarerpriser. Men seneste tal fra Danmarks Statistik og Euromonitor International peger på en flot vækst i 2022, i takt med at danskerne igen gik ud og spiste, og turismen samtidig vendte tilbage. Ifølge Danmarks Statistik steg omsætningen i den private foodservicesektor til 56,2 mia. kr. i 2022, fra 37 mia. i 2021. Foodservice er derfor et spændende og attraktivt vækstmarked for hele fiskeindustrien.

Der blev i 2022 solgt frisk fisk og skaldyr for 687 mio. kr. til foodservice. Desuden blev der solgt fisk og skaldyr på frost for 592 mio. kr., viser opgørelsen fra Danmarks Statistik.

¹ Foodservicesektoren er en samlet betegnelse for professionelle køkkener, der laver mad til servering. Dette inkluderer eksempelvis restauranter og cafeer (herunder også take away), kantiner, catering o.l.

Figur 2.1: Danmarks Statistiks opgørelse over salget af fødevarer til foodservice i 2022 inddelt i varegrupper, mio. kr.

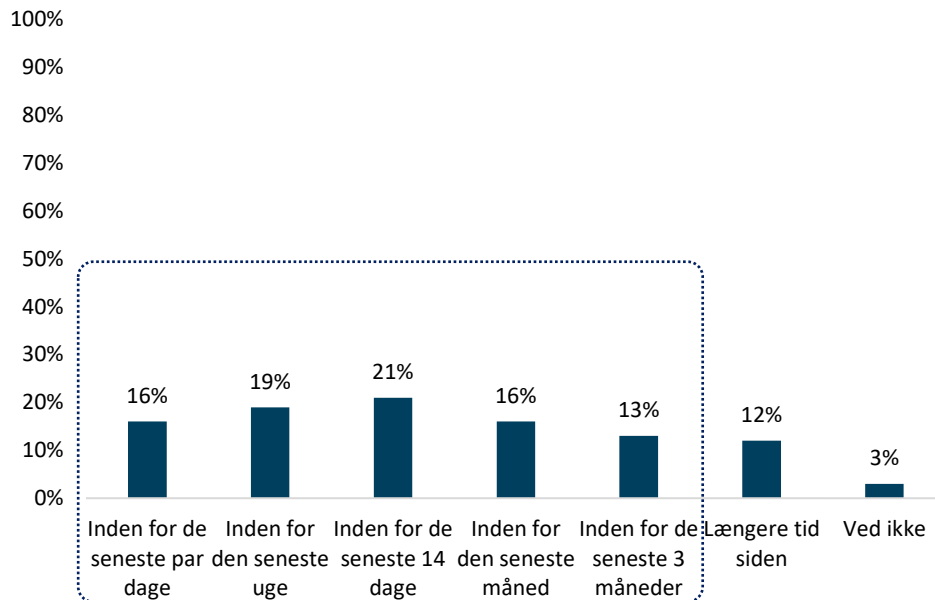
Kilde: Danmarks Statistik 2023, OEKO77. Opgørelse over salg af varer til foodservice i 2022, efter varetype, i mio. kr.

Udespisning populært blandt danskerne

Særligt restauranter har ifølge Danmarks Statistik haft en flot vækst fra 2021 til 2022. 85 % af danskerne har spist ude indenfor de seneste tre måneder. Det er oftest de yngre forbrugere, der har spist ude inden for de seneste 14 dage, hvilket gælder hele (43 %). Det er også i højere grad mænd samt familierne med børn i husstanden, som har spist ude inden for den seneste tid.

Figur 2.2: Hvornår har du sidst spist ude, hvor du købte og spiste maden på stedet?

Tænk her både på steder med bordservice, steder med selvbetjening, cafeer, madboder, fastfood restauranter, sandwichbarer og andre steder, hvor man kan købe og spise mad på stedet.

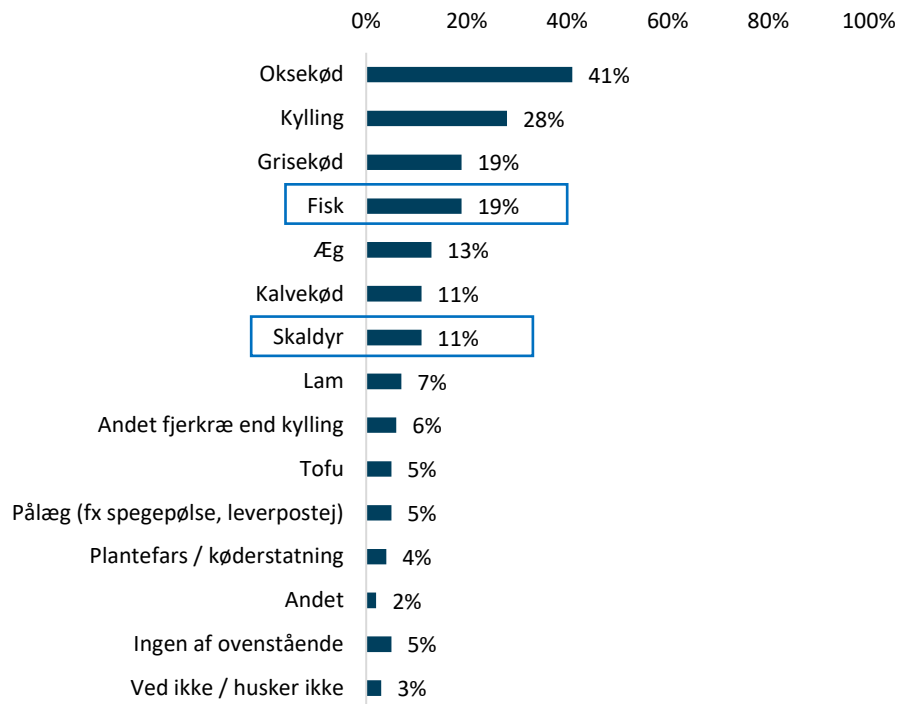

Kilde: Ipsos, november 2023. Undersøgelsen er repræsentativ på køn, alder, region og uddannelse. n=2000.

Når danske forbrugere spiser ude, indgår fisk i 19 % af måltiderne

Ser vi på fordelingen af, hvad der var på tallerkenen blandt dem der spiste ude, kommer oksekødet på førstepladsen med 41 %, der fik dette at spise sidste gang, de købte og spiste mad uden for hjemmet. Kylling er på andenpladsen med 28 %, mens grisekød og fisk er på en delt tredjeplads med 19 %, der fik dette som en del af deres måltid. Længere nede på listen finder vi 11 %, der fik skaldyr.

Figur 2.3: Indgik der nogle af nedenstående i den mad, som du valgte?

Kilde: Ipsos, november 2023. Total (har spist ude inden for de seneste tre måneder), n= 1706. Undersøgelsen er repræsentativ på køn, alder, region og uddannelse.

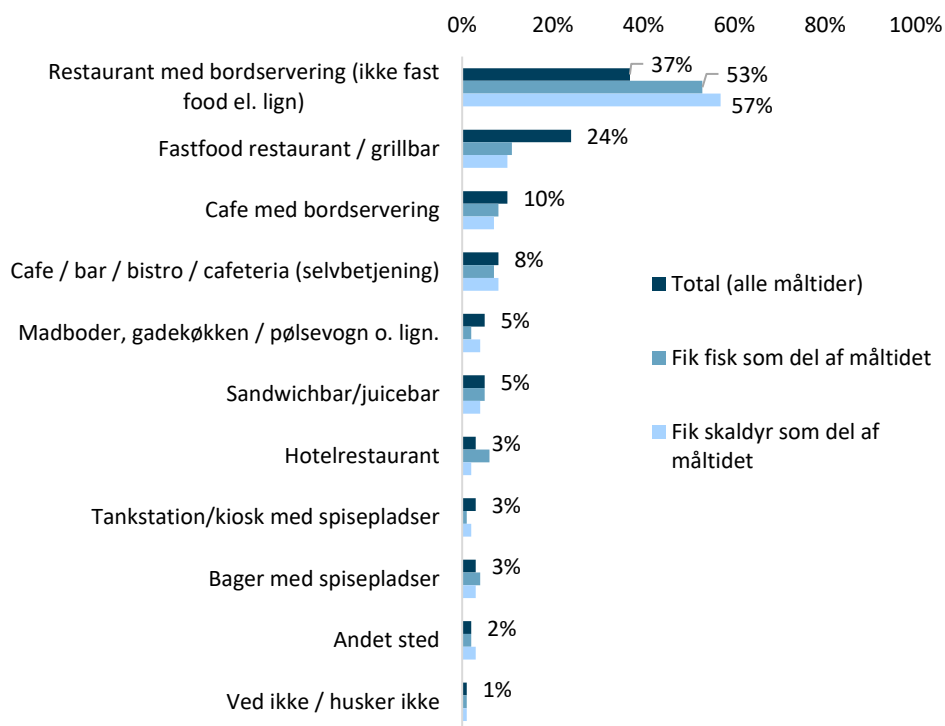
Til sammenligning med aftensmaden derhjemme, hvor fisken spises af 10 % og skaldyr spises af 3 %, bliver fisk og skaldyr således i langt højere grad tilvalgt, når forbrugerne spiser uden for hjemmet.

Fisk og skaldyr spises i højere grad på restauranter med bordservering

Ser vi på, hvor de forbrugere, der har spist ude, har spist henne, så ser vi, at 37 % spiste ude på restaurant med bordservering, mens 24 % spiste på en fastfood restaurant eller grillbar. Det er oftere børnefamilierne, der har spist på en fastfood restaurant sidste gang de spiste uden for hjemmet, mens det oftere er husstande uden børn, der senest har spist ude på en restaurant med bordservering.

For de forbrugere der enten spiste fisk eller skaldyr, indgår disse oftere når der spises på restaurant med bordservering, mens fisk/skaldyr i langt mindre grad indgår i fastfood eller grillbars måltider.

Figur 2.4: Tænk på den seneste gang, hvor du købte og spiste mad på stedet. Hvor var det henne?

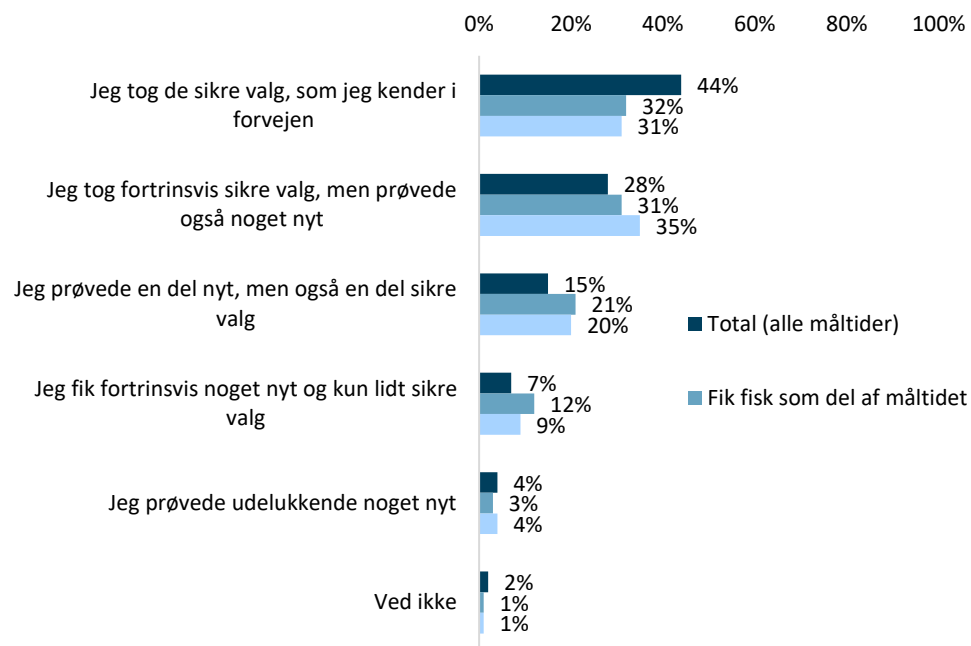
Kilde: Ipsos, november 2023. Total (har spist ude inden for de seneste tre måneder), n= 1706, heraf fik fisk som en del af måltidet n=324 og skaldyr som en del af måltidet n=191. Undersøgelsen er repræsentativ på køn, alder, region og uddannelse.

Forbrugere, der fik fisk eller skaldyr, prøvede oftere noget nyt ved seneste udespisning

Det er typisk de sikre og vaneprægede valg, der kendetegner mange danskers seneste valg af mad og drikke, der købes og spises uden for hjemmet. Når danskerne tænker tilbage på den seneste gang, beskriver hele 44 % valget af mad og drikke som "det sikre valg, som jeg kender i forvejen", mens 28 % beskriver det som "det fortrinsvis sikre valg, men prøvede også noget nyt". Dette understreger, at mange har en forholdsvis rutinepræget tilgang til mad og drikke ved udespisning.

Interessant nok beskriver de forbrugere, der fik fisk eller skaldyr, dog oftere end gennemsnittet, at de ved seneste udespisning også prøvede noget nyt, som de ikke kendte i forvejen, mens de i mindre grad end gennemsnittet tog det udelukkende sikre valg. Menuer med fisk og skaldyr er derfor råvarer som kan forbindes med nye og interessante måltider.

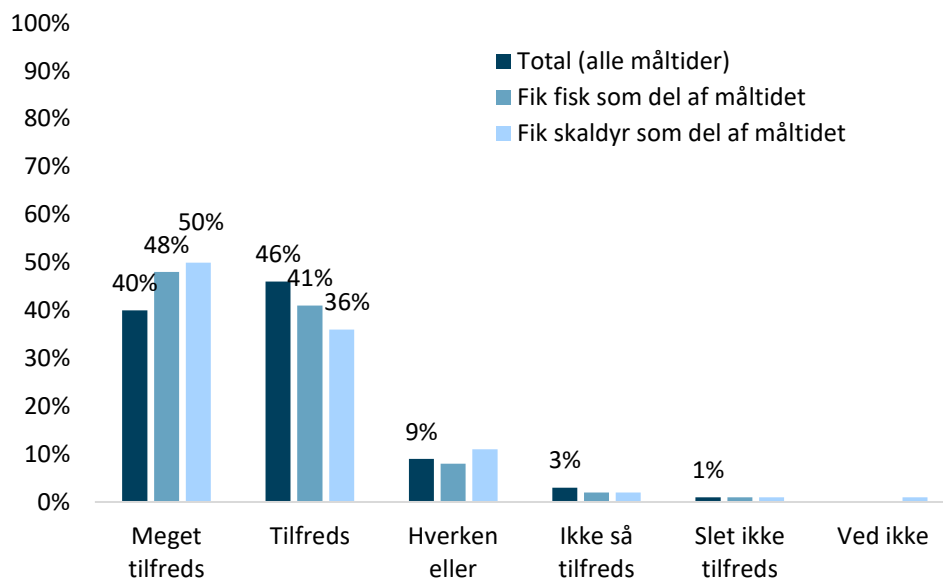
Figur 2.5: Hvordan vil du bedst beskrive dit valg af mad og drikke ved denne lejlighed?

Kilde: Ipsos, november 2023. Total (har spist ude inden for de seneste tre måneder) n= 1706, heraf fik fisk som en del af måltidet n=324 og skaldyr som en del af måltidet n=191. Undersøgelsen er repræsentativ på køn, alder, region og uddannelse.

Hele 86 % af forbrugerne giver udtryk for enten at være tilfredse eller meget tilfredse med den mad og drikke, der blev serveret, mens 9 % svarer "Hverken eller", og kun 4 % omvendt giver udtryk for utilfredshed. Blandt dem der fik fisk eller skaldyr bliver maden især vurderet som meget tilfredsstillende, hvilket skiller sig ud i forhold til gennemsnittet.

Figur 2.6: Alt i alt hvor tilfreds var du med den mad og drikke, som du købte og spiste mad på stedet?

Kilde: Ipsos, november 2023. Total (har spist ude inden for de seneste tre måneder) n= 1706, heraf fik fisk som en del af måltidet n=324 og skaldyr som en del af måltidet n=191. Undersøgelsen er repræsentativ på køn, alder, region og uddannelse.

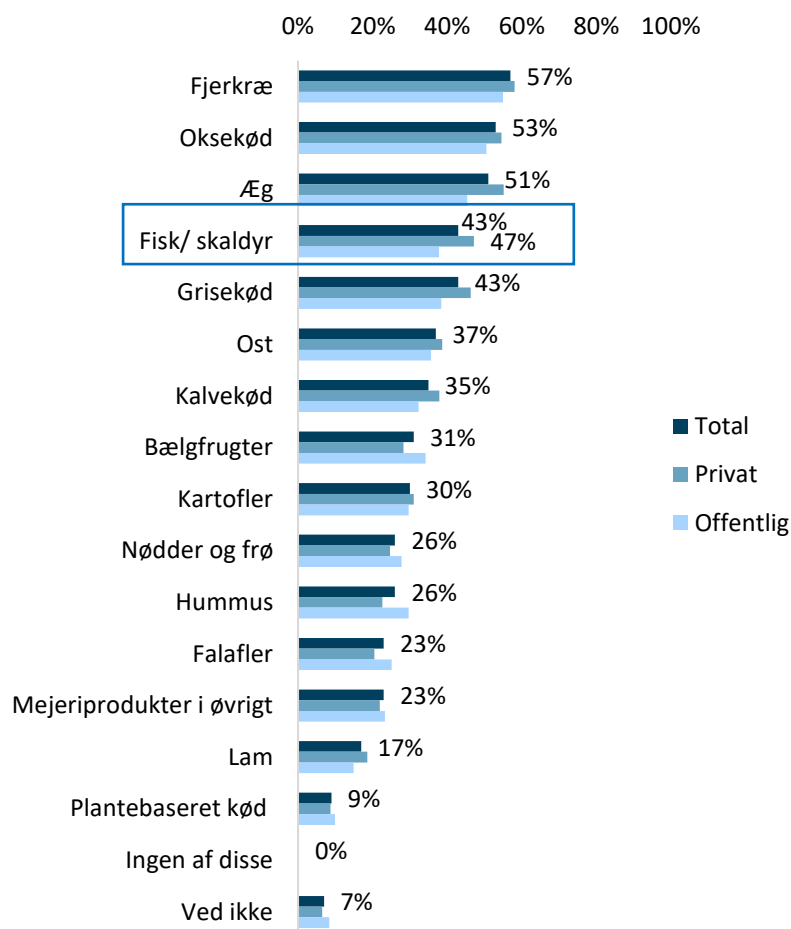
Fiskens rolle i kantiner i den offentlige og private sektor

Frokosten er et vigtigt måltid for mange, og en del af disse måltider bliver indtaget uden for hjemmet i landets private og offentlige kantiner på arbejdspladsen eller studiekantinen. I en undersøgelse gennemført af Voxmeter for Landbrug & Fødevarer i november 2023 er det 51 % af danskerne ud af 3.067 adspurgte, der har adgang til en kantine på studiet eller arbejdet. Blandt gruppen, der har adgang til kantine på deres arbejde eller studie, angiver 85 %, at deres primære kantine er på deres arbejde, mens 11 % fortæller, at det er på deres studie og 3 % angiver, at den er et andet sted. En stor del af måltiderne foregår derfor i landets kantiner.

43 % vil gerne have protein fra fisk i deres kantinemat

Adspurgte til hvilke kilder til protein, man foretrækker i den mad, der serveres i kantinen, foretrækker 57 % fjerkræ, mens 53 % foretrækker oksekød og 51 % foretrækker æg. På en delt fjerdeplads finder vi fisk/skaldyr og grisekød, hvor 43 % foretrækker at have denne form for protein i deres kantinemat. Lidt flere i de private kantiner foretrækker fisk/skaldyr end i de offentlige kantiner.

Figur 2.7: Hvilke slags kilder til protein foretrækker du i den mad, der serveres i kantinen?

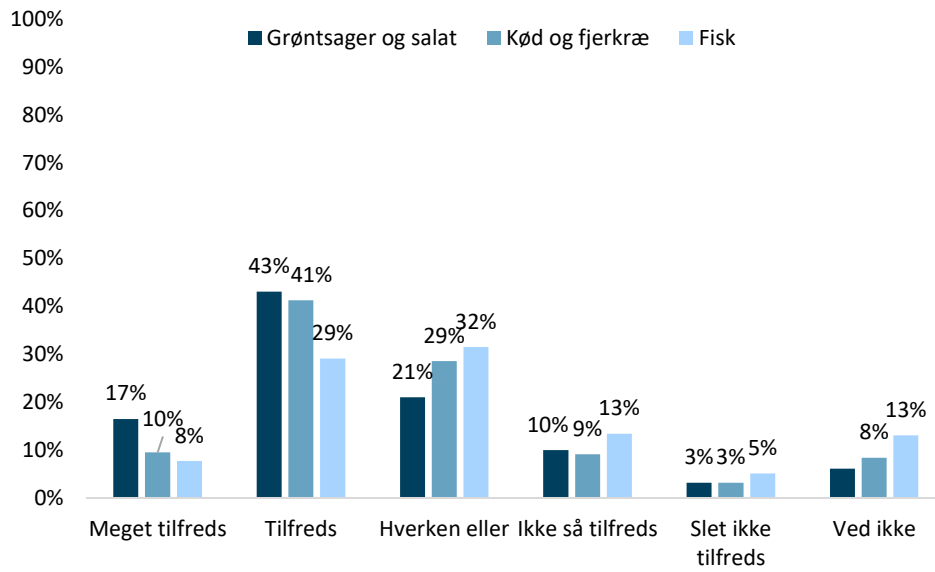
Kilde: Voxmeter for Landbrug & Fødevarer, november-december 2023. Base: 1500, der har adgang til en kantine eller frokostordning gennem arbejde eller studie, heraf adgang til kantine i privat sektor n=827 og offentlig sektor n=673. Mulighed for flere svar med randomiseret rækkefølge.

Potentiale i at øge udvalget af fisk og skaldyr

Til spørgsmålet om kantinegæsternes tilfredshed med forskellige fødevarer er tilfredsheden størst, når det kommer til udvalget af grøntsager og salater, samt kød og fjerkræ. Dette tyder på, at der ligger et uudnyttet potentiale i at forbedre udvalget af fisk og skaldyr i landets kantiner, idet det her kun er hver tredje, der lige nu er tilfredse med deres kantines udvalg af dette.

Figur 2.8: Hvor tilfreds eller utilfreds er du med følgende i kantinen?

Udvalget af...

Kilde: Voxmeter for Landbrug & Fødevarer, november-december 2023. Base: 1500, der har adgang til en kantine eller frokostordning gennem arbejde eller studie.

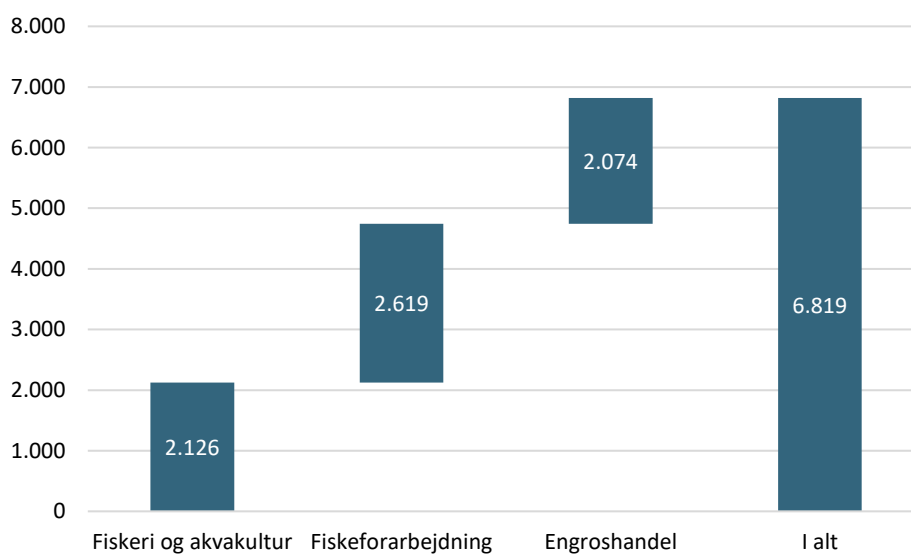
Det danske fiskeerhvervs økonomiske betydning

Fiskeerhvervet skaber økonomisk aktivitet gennem tre brancher: Fiskeri og akvakultur, fiskeforarbejdning og engroshandel med fisk og fiskeprodukter.

Figur 3.1 viser den direkte beskæftigelse i det danske fiskeerhverv i 2022. I 2022 var der 6.819 arbejdspladser i alt i erhvervet.

Inden for fiskeri og akvakulturen var der 2.126 arbejdspladser, hvilket svarer til 31 % af den samlede beskæftigelse i fiskeerhvervet. Fiskeforarbejdning, der forarbejder fisk til fiskeprodukter, giver anledning til 2.619 arbejdspladser i Danmark svarende til 38 % af den samlede beskæftigelse. Endelig understøtter engroshandlen med fisk årligt 2.074 arbejdspladser.

Figur 3.1: Direkte beskæftigelse i det danske fiskeerhverv 2022, arbejdspladser

Anm.: Tallene er beregnet med udgangspunkt i det seneste endelige nationalregnskab fra 2019 og fremskrevet med relevante mængde- og prisindeks. Opgørelser for 2020-2022 er dermed foreløbige og vil blive opdateret i takt med, at Danmarks Statistik offentliggør endelige nationalregnskaber.

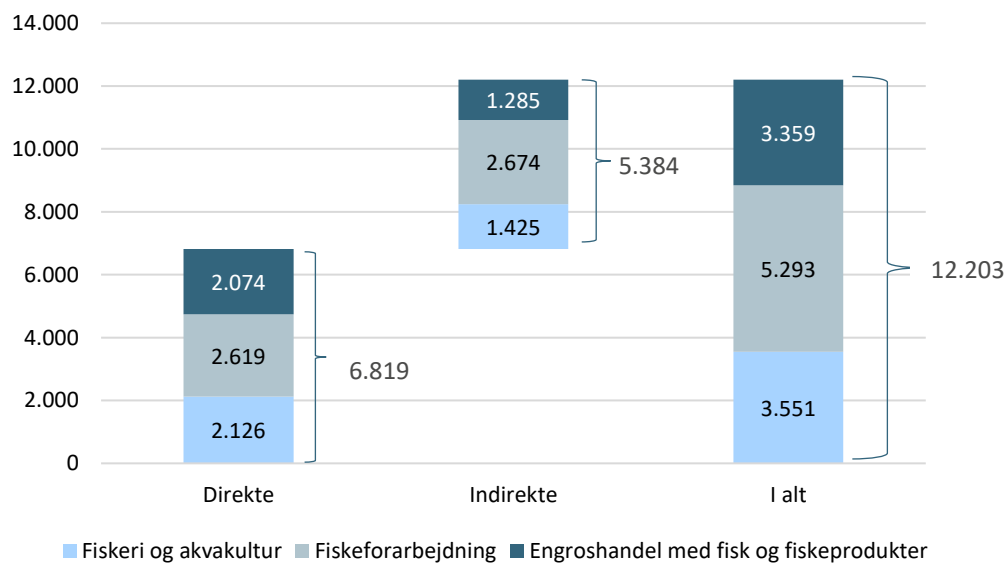
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

For at realisere produktionen i fiskeerhvervet kræver det underleverancer og støttefunktioner fra en række andre erhverv uden for fiskeerhvervet. I 2022 var der 5.384 arbejdspladser knyttet til produktionen af varer og tjenester til brug i erhvervet (de såkaldte indirekte arbejdspladser).

Fiskeri og akvakulturen giver anledning til 1.425 indirekte arbejdspladser, fiskeforarbejdning giver anledning til 2.674 arbejdspladser og engroshandlen giver anledning til yderligere 1.285 arbejdspladser. Det er den såkaldte indirekte aktivitet af aktiviteterne i fiskeerhvervet. Der er tale om aktiviteter i bank og finans, havne, værfter, metalindustri, byggeri, erhvervsservice mv.

Fiskeerhvervet understøttede dermed i alt 12.203 arbejdspladser i Danmark i 2022. Heraf opstod 6.819 direkte som konsekvens af den økonomiske aktivitet i fiskeerhvervet og 5.384 arbejdspladser indirekte, som konsekvens af køb af varer og tjenester i andre dele af økonomien.

Figur 3.2: Fiskeerhvervets direkte og indirekte beskæftigelse 2022, arbejdspladser

Anm.: Tallene er beregnet med udgangspunkt i det seneste endelige nationalregnskab fra 2019 og fremskrevet med relevante mængde- og prisindeks. Opgørelser for 2020-2022 er dermed foreløbige og vil blive opdateret i takt med, at Danmarks Statistik offentliggør endelige nationalregnskaber.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Tabel 3.1: Fiskeerhvervets direkte og indirekte beskæftigelse, arbejdspladser

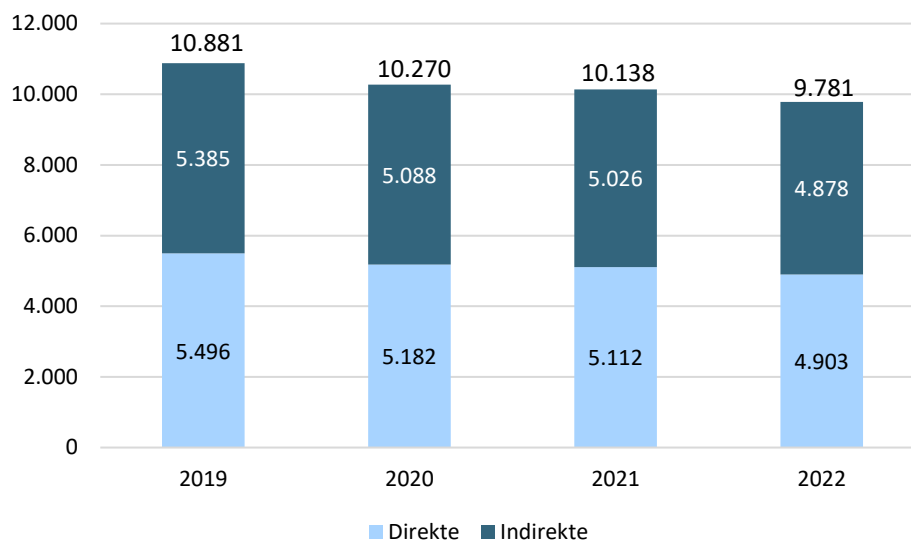
	2019	2020	2021	2022
Fiskeri og akvakultur:				
Direkte	2.428	2.322	2.292	2.126
Indirekte	1.748	1.742	1.509	1.425
I alt	4.177	4.065	3.801	3.551
Fiskeforarbejdning:				
Direkte	3.151	2.888	2.852	2.619
Indirekte	2.923	2.676	2.801	2.674
I alt	6.073	5.564	5.653	5.293
Engroshandel:				
Direkte	1.993	1.940	1.909	2.074
Indirekte	1.235	1.202	1.183	1.285
I alt	3.228	3.143	3.091	3.359
Fiskeerhvervet i alt:				
Direkte	7.572	7.151	7.053	6.819
Indirekte	5.906	5.621	5.493	5.384
I alt	13.478	12.772	12.546	12.203

Anm.: Tallene er beregnet med udgangspunkt i det seneste endelige nationalregnskab fra 2019 og fremskrevet med relevante mængde- og prisindeks. Opgørelser for 2020-2022 er dermed foreløbige og vil blive opdateret i takt med, at Danmarks Statistik offentliggør endelige nationalregnskaber.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Fiskeerhvervet er et eksporttungt erhverv, hvor størstedelen af den danske produktion af fisk og fiskeprodukter eksporteres. Det indebærer, at også størstedelen af beskæftigelsen kan henføres til eksporten. Figur 3.3 viser fiskeerhvervets eksportdrevne direkte og indirekte beskæftigelse. Således er godt 80 % (9.781) af beskæftigelsen drevet af eksporten i 2022.

Figur 3.3: Fiskeerhvervets eksportdrevne direkte og indirekte beskæftigelse, arbejdspladser

Anm.: Tallene er beregnet med udgangspunkt i det seneste endelige nationalregnskab fra 2019 og fremskrevet med relevante mængde- og prisindeks. Opgørelser for 2020-2022 er dermed foreløbige og vil blive opdateret i takt med, at Danmarks Statistik offentliggør endelige nationalregnskaber.

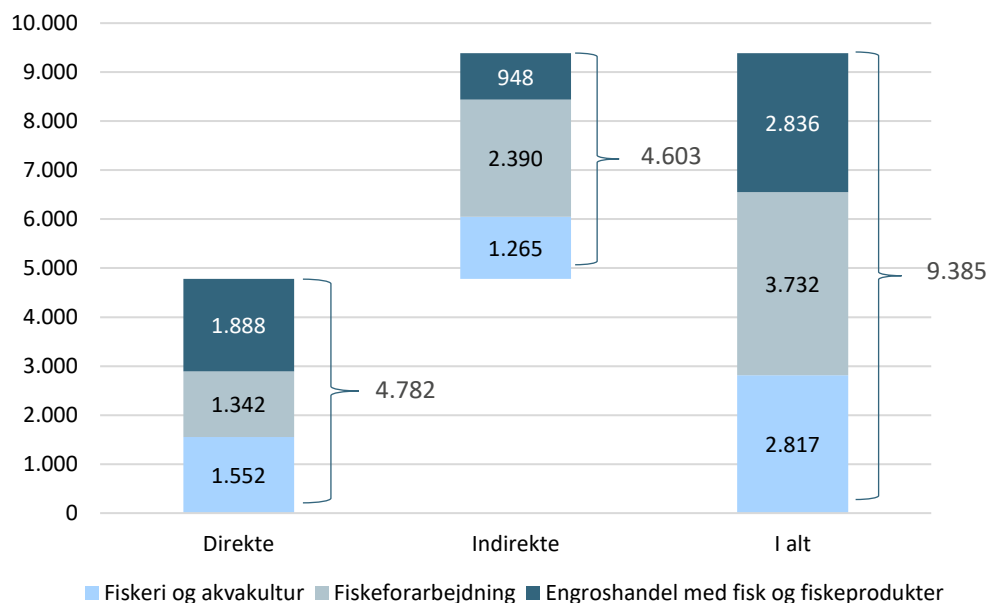
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Ud over at skabe arbejdspladser bidrager fiskeerhvervet til det danske bruttonationalprodukt. Dette sker gennem de lønninger, der udbetales, og de overskud der skabes direkte i fiskeerhvervet og indirekte i de erhverv, der leverer varer og serviceydelser til fiskeerhvervet.

Fiskeerhvervet bidrog i 2022 med en bruttoværditilvækst (BNP-bidrag) på 9,4 mia. kr. til dansk økonomi. Den direkte aktivitet i selve fiskeerhvervet skaber et bidrag på 4,8 mia. kr., mens dens resterende aktivitet skabes som et indirekte bidrag på 4,6 mia. kr. via køb af varer og tjenester i andre dele af økonomien. Der er her tale om de samme aktiviteter som ved beskæftigelsen, dvs. aktiviteter i bank og finans, havne, værfter, metalindustri, byggeri, erhvervsservice mv.

Fiskeriet giver anledning til et årligt direkte bidrag til dansk økonomi på 1,6 mia. kr. Fiskeindustrien, der forarbejder fisk til fiskeprodukter, giver anledning til et årligt BNP-bidrag på 1,3 mia. kr. og engroshandlen med fisk giver tilsvarende et bidrag på 1,9 mia. kr.

Figur 3.4: Fiskeerhvervets direkte og indirekte bruttoværditilvækst 2022, mio. kr.

Anm.: Tallene er beregnet med udgangspunkt i det seneste endelige nationalregnskab fra 2019 og fremskrevet med relevante mængde- og prisindeks. Opgørelser for 2020-2022 er dermed foreløbige og vil blive opdateret i takt med, at Danmarks Statistik offentliggør endelige nationalregnskaber.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Tabel 3.2: Fiskeerhvervets direkte og indirekte bruttoværditilvækst 2019-2022, mio. kr.

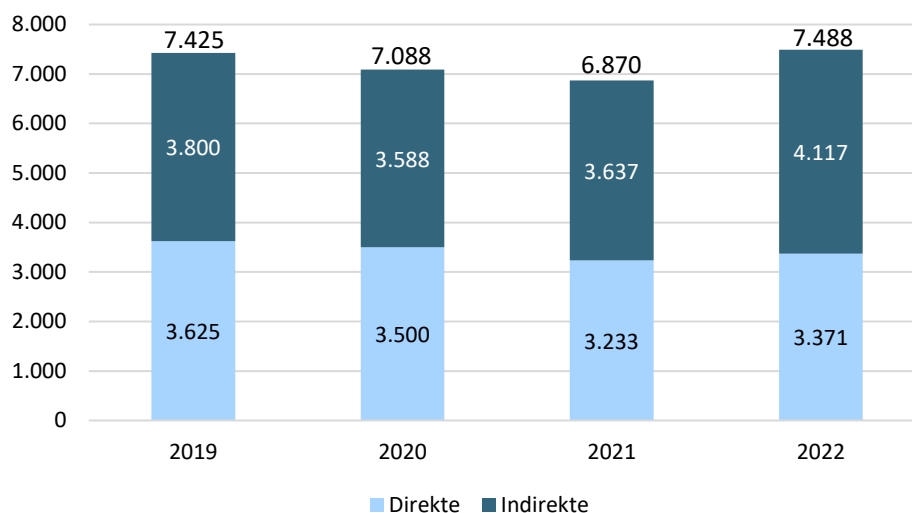
	2019	2020	2021	2022
Fiskeri og akvakultur:				
Direkte	1.911	1.921	1.582	1.552
Indirekte	1.291	1.289	1.157	1.265
I alt	3.202	3.210	2.739	2.817
Fiskeforarbejdning:				
Direkte	1.398	1.285	1.300	1.342
Indirekte	2.070	1.897	2.068	2.390
I alt	3.468	3.182	3.368	3.732
Engroshandel:				
Direkte	1.766	1.687	1.671	1.888
Indirekte	831	819	823	948
I alt	2.596	2.506	2.494	2.836
Fiskerierhvervet i alt:				
Direkte	5.075	4.892	4.553	4.782
Indirekte	4.192	4.006	4.048	4.603
I alt	9.267	8.898	8.601	9.385

Anm.: Tallene er beregnet med udgangspunkt i det seneste endelige nationalregnskab fra 2019 og fremskrevet med relevante mængde- og prisindeks. Opgørelser for 2020-2022 er dermed foreløbige og vil blive opdateret i takt med, at Danmarks Statistik offentliggør endelige nationalregnskaber.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Eksporten står for ca. 80 % af bruttoværditilvæksten i fiskeerhvervet. Ud af den samlede eksportdrevne bruttoværditilvækst på 7,5 mia. kr. i 2022 genereres 3,3 mia. i fiskeerhvervet, mens 4,1 mia. opstår gennem de indirekte effekter i andre erhverv via fiskeerhvervets køb af varer og tjenester i andre dele af økonomien.

Figur 3.5: Den eksportdrevne bruttoværditilvækst, mio. kr.

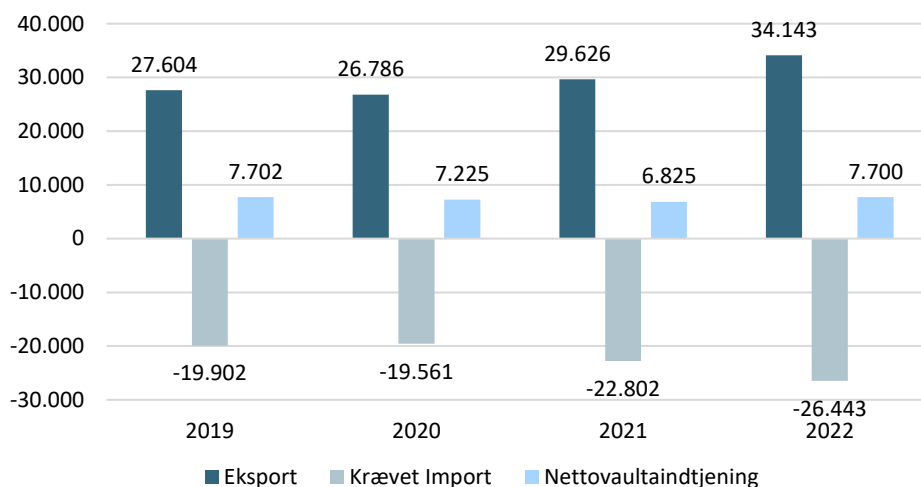

Anm.: Tallene er beregnet med udgangspunkt i det seneste endelige nationalregnskab fra 2019 og fremskrevet med relevante mængde- og prisindeks. Opgørelser for 2020-2022 er dermed foreløbige og vil blive opdateret i takt med, at Danmarks Statistik offentliggør endelige nationalregnskaber.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Nettovalutaindtjeningen er den reelle indtægt, det danske samfund har, fra et erhvervs eksport. Ved nettovalutaindtjening fratrækker man det importindhold, der er i eksporten. Som det fremgår, er der en forholdsvis stor import. Den store import skyldes, at udenlandske fiskere vælger at lande fisk i Danmark, at fiskeindustrien forarbejder importerede fisk og endelig, at fiskeerhvervet står for en forholdsvis stor reeksport. Nettovalutaindtjeningen har ligget forholdsvis stabilt siden 2019 og kunne i 2022 opgøres til 7,7 mia. kr.

Figur 3.6: Fiskerierhvervets nettovalutaindtjening, mio. kr.

Anm.: Tallene er beregnet med udgangspunkt i det seneste endelige nationalregnskab fra 2019 og fremskrevet med relevante mængde- og prisindeks. Opgørelser for 2020-2022 er dermed foreløbige og vil blive opdateret i takt med, at Danmarks Statistik offentliggør endelige nationalregnskaber.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Metode: Input-output-beregninger

Alle tal i dette kapitel er beregnet ved hjælp af en input-outputmodel for Danmark baseret på input-output-tabeller fra Danmarks Statistik.

En input-output-tabel er en detaljeret opgørelse af nationalregnskabet med fokus på de inter-sektorale sammenhænge i dansk økonomi. Modellen er opstillet efter Miller & Blair (2009), hvor der anvendes en såkaldt "Hypothetical extraction method". Beregningerne belyser hvilken umiddelbar betydning det har for beskæftigelse og indkomst i det hypotetiske tilfælde, at et eller flere erhverv forsvinder. Ved at sammenligne økonomien før og efter den hypotetiske fjernelse, kan man se, hvordan den samlede økonomiske aktivitet (såsom BNP eller beskæftigelse) ændrer sig. Disse ændringer giver dermed en måling af, hvilken betydning den fjernede industri har for økonomien. Metoden er standard inden for økonomi og bruges bl.a. inden for felter som regional- og turismeøkonomi mv. Inden for fiskeri er metoden bl.a. anvendt på spansk fiskeri (Cámara & Rosa San-tero-Sánchez, 2019) og betydningen af den canadiske marinesektor (Ganter et. al. 2021).

Kilder:

Cámara & Rosa Santero-Sánchez (2019). Economic, Social, and Environmental Impact of a Sustainable Fisheries Model in Spain. Sustainability 2019, 11(22)

Miller & Blair (2009). Input-output Analysis, Foundation and Extension. Cambridge University Press.

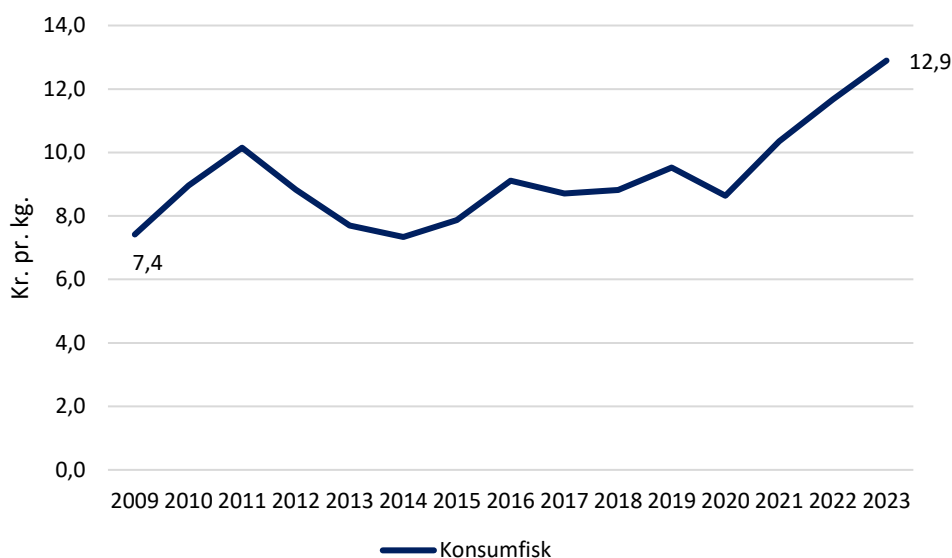
Ganter et. al. (2021), Canada's oceans and the economic contribution of marine sectors. Statistics Canada.

Prisudvikling på de danske og internationale markeder for fiskeribranchen

Det er langt fra ens, hvordan priserne udvikler sig, når man ser på de forskellige fiskearter og på de forskellige områder i branchen (fx for konsum- og industrifisk). Gennem en længere årrække har der været en opadgående tendens for fiskepriserne generelt set, hvilket skyldes flere faktorer – heriblandt fangst og efterspørgsel samt øgede brændstofpriser, der har øget omkostningerne i branchen. Mens lavere fangst alene kan få prisen til at stige med uændret efterspørgsel, så har nogle fiskearter oplevet stigende efterspørgsel fra kunderne, hvilket er en anden medvirkende faktor til prisstigninger de seneste år.

I dette afsnit er udvalgte prisudviklinger fordelt på arter og brancheområder opgjort for at belyse tendenser og de seneste års forløb. Prisen opgjort i kr. pr. kg. er beregnet ud fra landet vægt (se metodebeskrivelse i boks 4.1).

Figur 4.1: Prisudvikling for konsumfisk i Danmark (danske fartøjers landing)

Anm.: Konsum inkluderer torskefisk, fladfisk, sild, makrel, krebs og bløddyr mv.
Kilde: Danmarks Statistik (FISK2) pba. af Fiskeristyrelsen og egne beregninger

Fiskepriserne er steget i en længere årrække

Prisen på konsumfisk er fra 2009 til 2023 steget fra 7,40 kr. til 12,90 kr. pr. kg., som det også fremgår af figur 4.1. Dette svarer til en stigning på 73,9 %. Konsumfisk er her opgjort som alle spisefisk samlet, og prisen afspejler den landede værdi i forhold til volumen i kg.

Alene fra 2020 til 2023 har det været en stigning i den gennemsnitlige pris på konsumfisk på 49,3 %.

Boks 4.1: Beregning af priser

Udviklingen i priserne på konsumfisk, krebs- og bløddyr samt industrifisk er beregnet ved hjælp af landet vægt og værdi, hvor

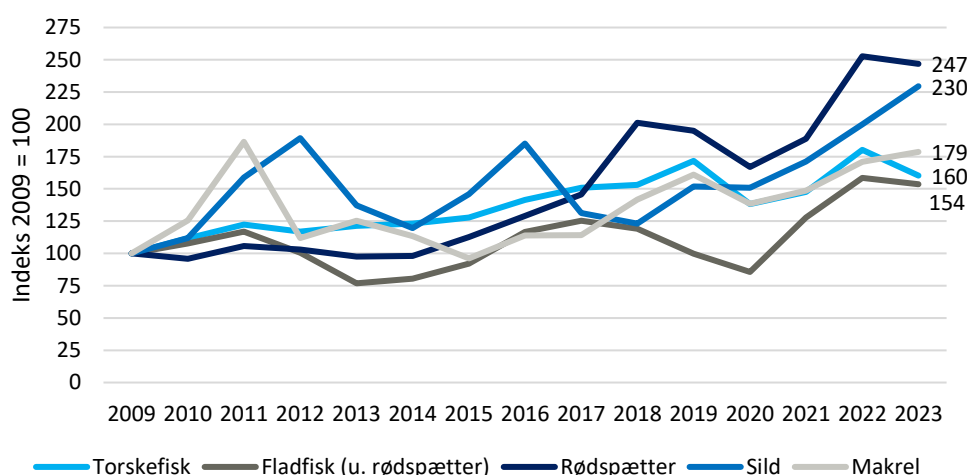
$$\text{Pris pr. kg. fisk} = \frac{\text{Landet værdi (kr.)}}{\text{Landet vægt (kg.)}}$$

Oplysninger om landet vægt og værdi er pba. Fiskeristyrelsens opgørelser.

Figur 4.2 viser prisudviklingen for udvalgte populære spisefisk i Danmark. Det er på baggrund af de danske fartøjers landinger af fisk, at prisen er beregnet, og hvor tendensen i større og mindre grad gennem de viste år (fra 2009) har været stigende priser.

Specielt for fladfisk (uden rødspætter) og sild har der været markante udsving i priserne. Begge ender dog på et højt niveau i 2023 med en pris på hhv. 41,90 kr. og 6,30 kr. pr. kg., hvilket svarer til stigninger på 54 % og 130 % siden 2009. Rødspætter har i sig selv haft den kraftigste udvikling i år-rækken blandt de udvalgte spisefisk og går fra en pris på 9,90 kr. til 24,40 kr. pr. kg., svarende til en prisudvikling på 147 %.

Figur 4.2: Indekseret prisudvikling for torskfisk, fladfisk, rødspætter, sild og makrel i Danmark

Anm.: Opgjort i første omsætningsled.

Kilde: Danmarks Statistik (FISK2) pba. af Fiskeristyrelsen og egne beregninger

Tabel 4.1: Prisudvikling på udvalgte konsumfisk i udvalgte lande, opgjort i kr. pr. kg. (ud fra landinger)

	2015	2020	2021	2022	2023
Rødspætte					
Danmark	11	17	19	25	24
Frankrig	12	18	21	23	29
Island	10	14	16	22	19
Nederlandene	11	16	17	22	21
Norge	11	15	13	20	20
Torsk					
Danmark	18	29	32	38	35
Frankrig	26	42	42	46	46
Island	13	13	14	18	18
Nederlandene	22	28	23	25	27
Norge	5	4	5	5	6
Makrel					
Danmark	6	8	11	10	10
Frankrig	3	3	4	4	4
Island	3	2	3	3	5
Nederlandene	11	7	12	3	18
Norge	7	9	8	10	11
Sild					
Danmark	4	4	4	5	6
Frankrig	9	11	14	13	15
Island	3	3	3	4	5
Nederlandene	-	7	4	1	-
Norge	-	-	-	-	-

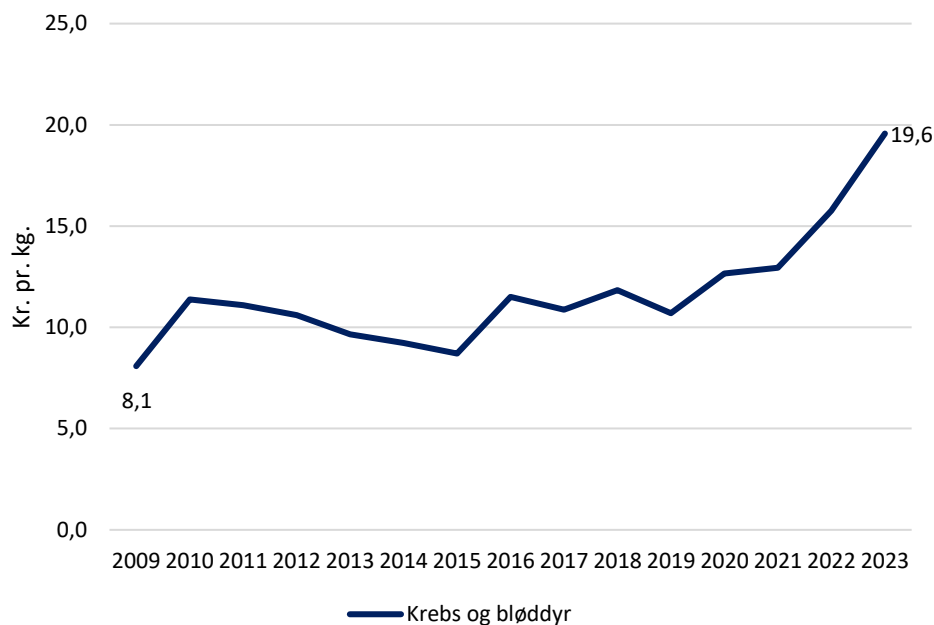
Anm.: Kiloprisen er angivet i kr. omregnet fra euro med kursen 7,46 DKK/EUR. Desuden er det "first sale" priser, hvilket angiver værdien af landet fisk, der er solgt på auktion.

Kilde: EUMOFA First Sale (månedligt data)

Prisudviklingen i Danmark ligner også den internationalt

Sammenlignes de danske priser på fisk med andre europæiske lande, så er de stigende priser også at finde internationalt. Dette fremgår af tabel 4.1. Gældende for alle landene er, at fangsten har været dårligere for nogle arter, mens værdien af den grund har været stigende. Dette får prisen til at stige. De højere priser gennem de seneste år har dog været en nødvendighed for fiskeribranchen, da omkostningerne til at drive produktionen (bl.a. brændstof til fiskefartøjerne) ligeledes har været kraftigt stigende.

Figur 4.3: Prisudvikling for krebs- og bløddyr i Danmark (danske fartøjers landing)

Kilde: Danmarks Statistik (FISK2) pba. af Fiskeristyrelsen og egne beregninger

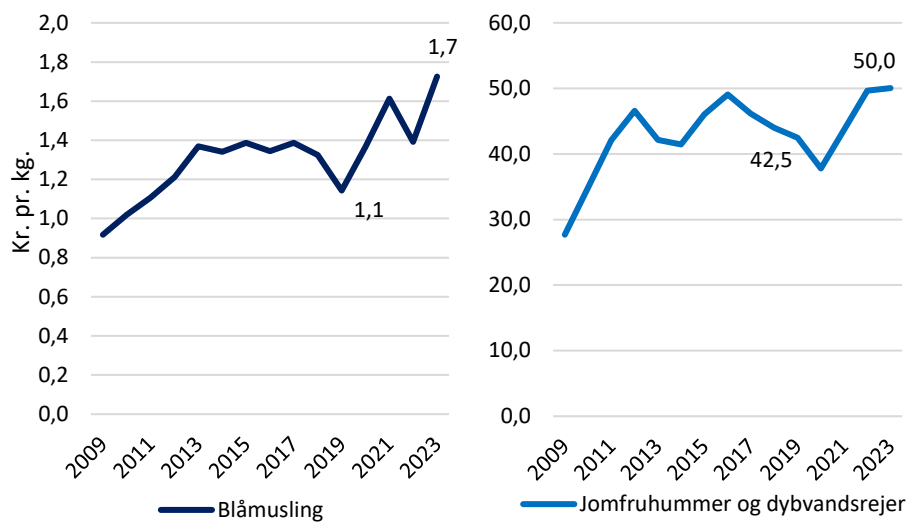
Krebs- og bløddyrpriser er gennem de seneste år kraftigt steget

Der er også for krebs- og bløddyr samlet set sket en kraftig udvikling i priserne fra 2009 til 2023 – dette ses i figur 4.3. Priserne er steget fra 8,10 kr. pr. kg. i 2009 til 19,60 kr. pr. kg. i 2023 – en stigning på hele 142 %.

Med til at drive til den positive udvikling i priserne er bl.a. blåmusling, jomfruhummer og dybvandrejer, som det ses af figur 4.4. På trods af udsving gennem årene har stigende efterspørgsel samt nogle års vigende fangst været med til at holde prisniveauet oppe.

For blåmuslinger er det især udviklingen fra 2019, der vækker opsigt, da prisen her er steget med hele 51 %. I samme periode er jomfruhummer samt dybvandsrejer samlet steget 18 %. Hvor der dog var et kraftigt knæk i prisudviklingen fra 2016 til 2020, hvor prisen i perioden faldt fra 49,1 kr. til 37,8 kr. pr. kg.

Figur 4.4: Prisudvikling på blåmulig, jomfruhummer samt dybvandsrejer i Danmark (danske fartøjers landing)

Kilde: Danmarks Statistik (FISK2) pba. af Fiskeristyrelsen og egne beregninger

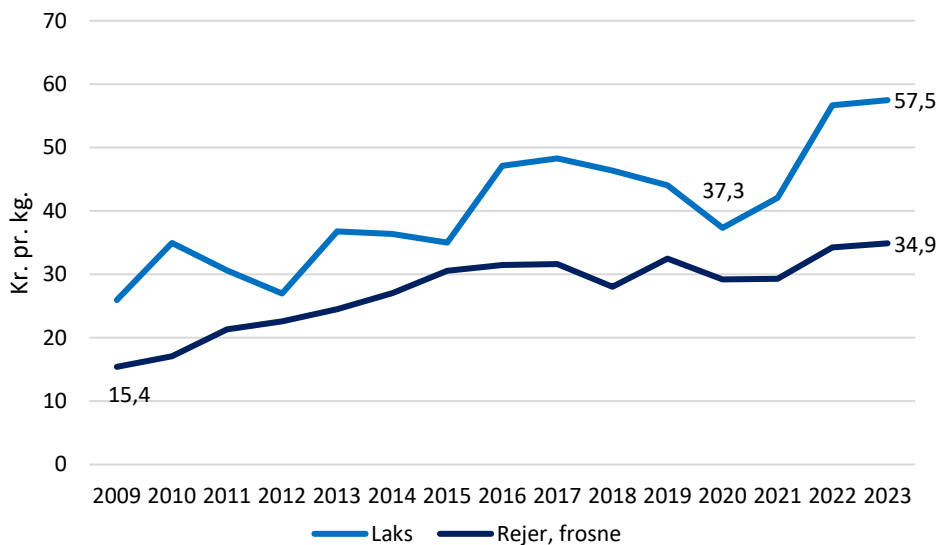
Høj efterspørgsel efter laks får prisen til at stige

Langt størstedelen af al importeret laks i Danmark stammer fra Norge (i 2023 cirka 75 %), mens Grønland dominerer importen af rejer (i 2023 stod Grønland for mere end 80 %).

Prisen på laks er steget mærkbart over en årrække, hvilket hovedsageligt skyldes en høj global efterspørgsel. Dette afspejles af prisudviklingen i figur 4.5. Fra 2020 til 2023 er importprisen på laks steget 54 %.

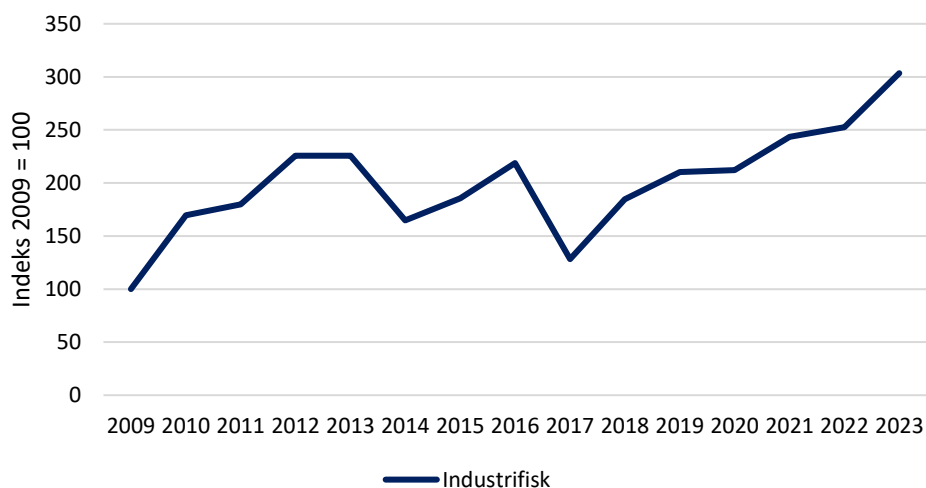
Ser man på rejer har prisen været tilnærmelsesvis støt stigende siden 2009 fra en importpris på 15,40 kr. pr. kg. til 34,90 kr. pr. kg. i 2023. Dette fremgår også af figuren.

Figur 4.5: Importpris på laks og rejer

Anm.: Laks er aggregeret fersk, kølet og frosset (undt. filet, hakket fisk, lever, rogn og mælke).
Kilde: Danmarks Statistik (SITC5R4Y) og egne beregninger

Figur 4.6: Prisudvikling for industrifisk i Danmark (danske fartøjers landing)

Kilde: Danmarks Statistik (FISK2) pba. af Fiskeristyrelsen og egne beregninger

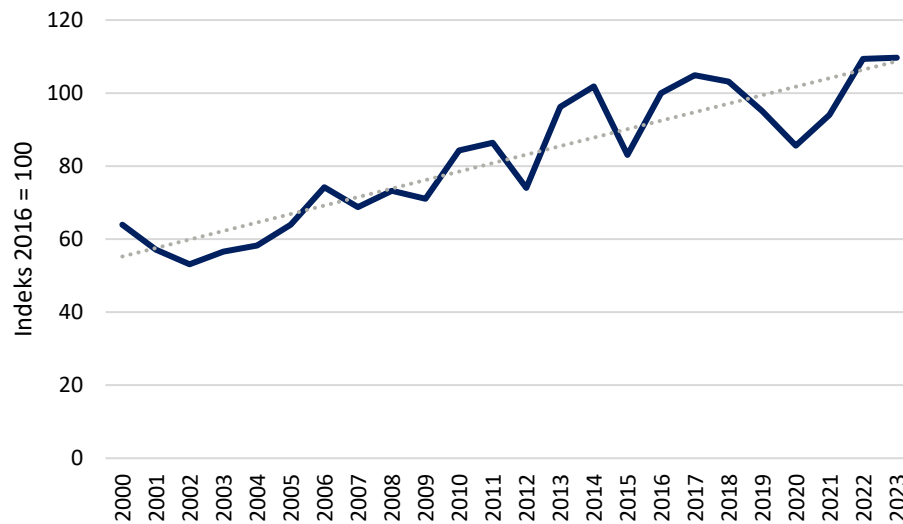
Industrifisk følger tendensen fra konsumfisk

Priserne på industrifisk er også steget kraftigt siden 2017. Denne udvikling fremgår af figur 4.6. Prisen for industrifisk er i perioden steget med 136,4 % og lå i 2023 på det højeste niveau i statistikkens historie med 2,80 kr. pr. kg.

IMF's fiskeprisindeks viser en opadgående prisudvikling internationalt

IMF's (International Monetary Fund) fiskeprisindeks præsenteret i figur 4.7 viser, at der har været en opadgående tendens for priserne tilbage fra år 2000. Dette understøtter, hvad den danske branche oplever overordnet set og tager ligeledes afsæt i stigende efterspørgsel, mens fangsten i nogle år og på nogle arter er udfordret.

Figur 4.7: IMF's fiskeprisindeks

Anm.: Prisindekset inkluderer både indeks for laks og skaldyr og beregnes ud fra globale priser fra ledende importører. Den stiplede linje er tendenslinjen for perioden.

Kilde: IMF, Primary Commodity Prices

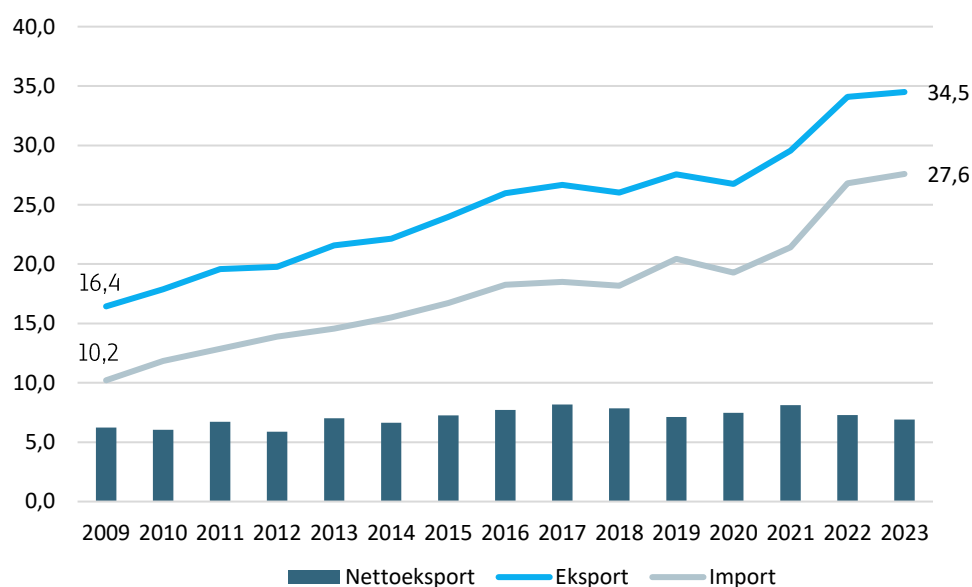
Fiskeerhvervets eksport og import

På de følgende sider præsenteres udviklingen i eksporten og importen af fisk og skaldyr samt fiskemel og -olie i perioden 2009 til 2023.

Figur 5.1 viser udviklingen i det danske fiskeerhvervs import og eksport fra 2009 til 2023 opgjort i mia. kr.

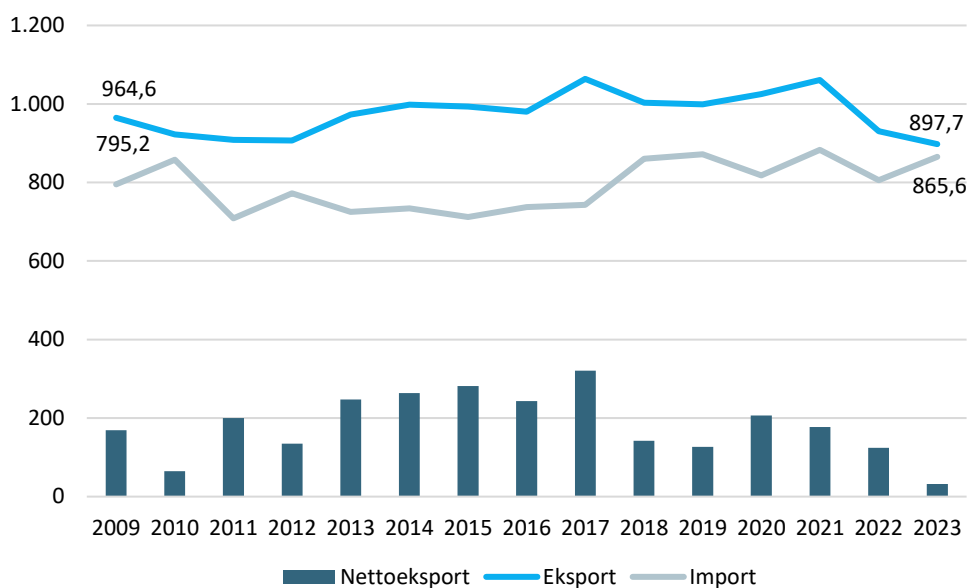
Eksporten er siden 2009 steget fra 16,4 mia. kr. til 34,5 mia. kr. i 2023. Importen er steget i samme periode, fra 10,2 mia. kr. i 2009 til 27,6 mia. kr. i 2023. Dermed er nettoeksporten (eksport minus import) kun i mindre grad steget. I 2009 var nettoeksporten 6,2 mia. kr., og i 2023 var den 6,9 mia. kr.

Figur 5.1: Fiskeerhvervets eksport og import, mia. kr.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Figur 5.2: Fiskeerhvervets eksport og import, 1000 tons

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

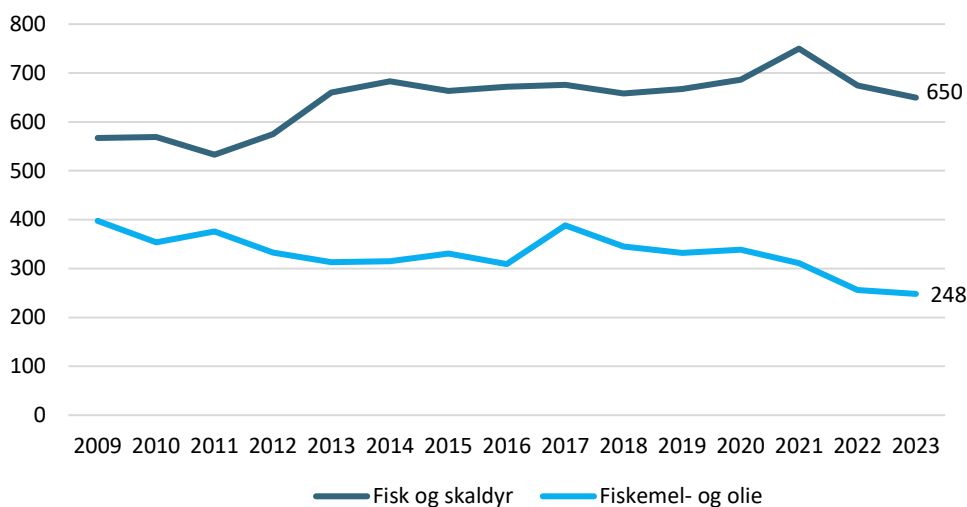
Figur 5.2 viser udviklingen i det danske fiskeerhvervs import og eksport fra 2009 til 2023, opgjort i 1000 tons. Eksporten var 897.700 tons i 2023, hvilket er mindre end eksporten på 930.500 tons i 2022.² Importen var 865.600 tons i 2023, mens nettoeksporten landede på 32.100 tons.

De følgende figurer opdeler fiskeerhvervets udenrigshandel i to kategorier, "Fisk og skaldyr" og "Fiskemel og -olie". Begge kategorier er vigtige for erhvervets samlede produktion og indtjening. "Fisk og skaldyr" består af både uforarbejdede og forarbejdede fisk og skaldyr. "Fiskemel og -olie" er produkter fremstillet af fisk, som i vid udstrækning anvendes i dyrefoder og fødevarer.

Eksporten af fisk og skaldyr var 650.000 tons i 2023, mens eksporten af fiskemel og -olie var 248.000 tons. Dette fremgår af figur 5.3.

² Eksporten i tons i 2023 er 83.166 tons mindre end de tal, der kommer fra Danmarks Statistik, fordi der er korigeret for fejlrapporteringer for en enkelt fiskeart i 2023.

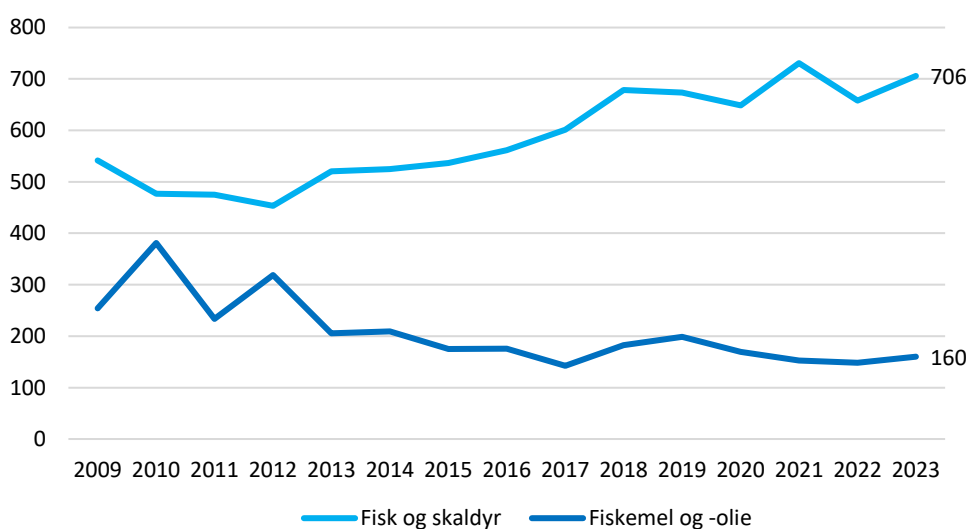
Figur 5.3: Fiskeerhvervets eksport, 1000 tons

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Figur 5.4 viser fiskeerhvervets import i 1000 tons. Importen af fisk og skaldyr var 706.000 tons i 2023, mens importen af fiskemel og -olie var 160.000 tons.

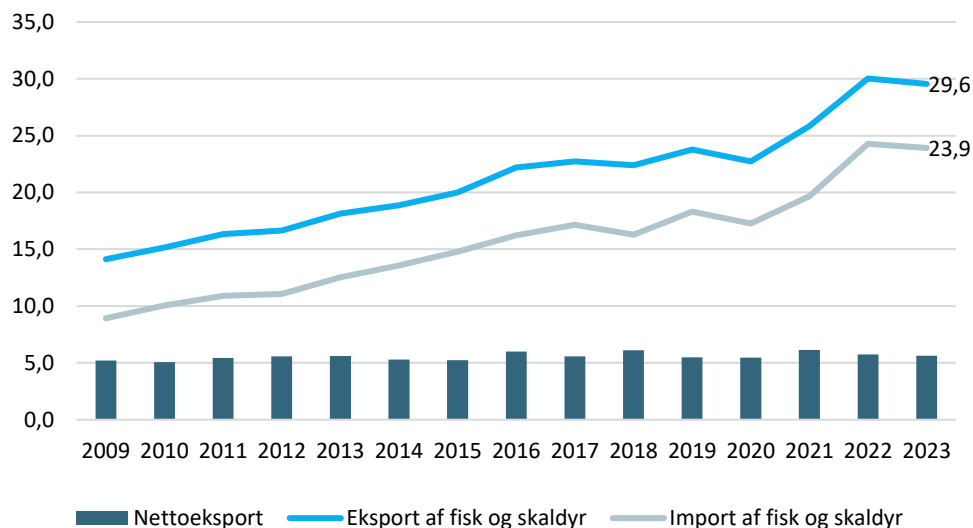
Figur 5.4: Fiskeerhvervets import, 1000 tons

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Figur 5.5 viser eksporten og importen af fisk og skaldyr i mia. kr. Eksporten af fisk og skaldyr faldt fra 30,0 mia. kr. i 2022 til 29,6 mia. kr. i 2023. Importen faldt fra 24,3 mia. kr. til 23,9 mia. kr., mens nettoeksporten af fisk og skaldyr var omtrent uændret i 2023 på 5,6 mia. kr.

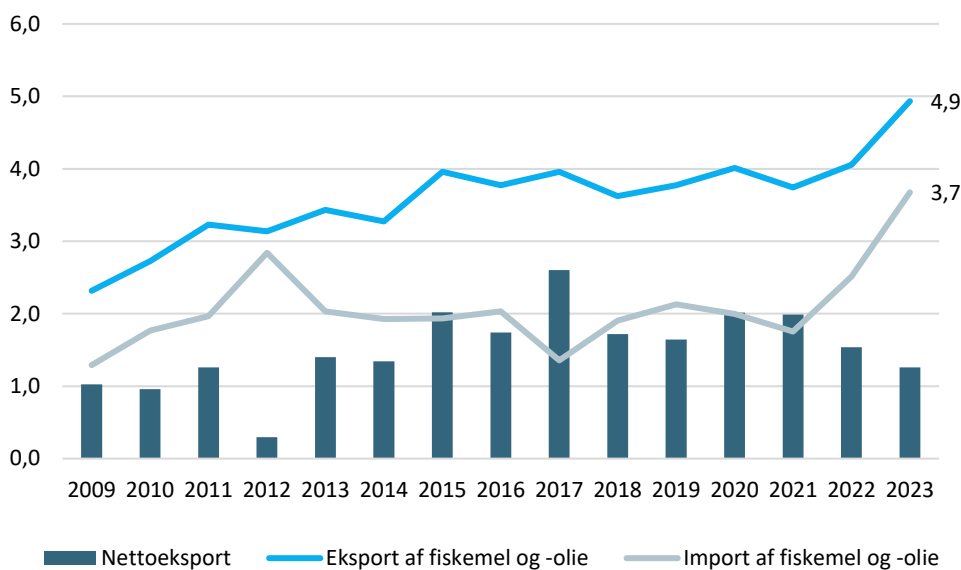
Figur 5.5: Eksport og import af fisk og skaldyr, mia. kr.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Figur 5.6 viser eksport og import af fiskemel og -olie i mia. kr. Eksporten af fiskemel og -olie steg fra 4,1 mia. kr. i 2022 til 4,9 mia. kr. i 2023. Importen steg fra 2,5 mia. kr. til 3,7 mia. kr. Nettoeksporten af fiskemel og -olie var 1,3 mia. kr. i 2023 mod 1,5 mia. kr. i 2022.

Figur 5.6: Eksport og import af fiskemel og -olie, mia. kr.

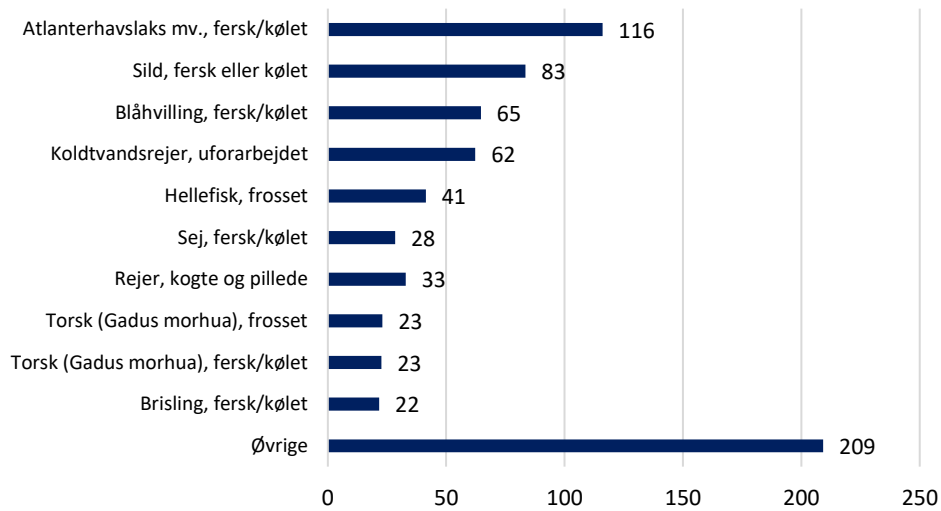

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Figur 5.7 viser de mest importerede fiske- og skaldyrsprodukter i 2023 opgjort i tons.

Det mest importerede produkt er ferske eller kølede atlantehavslaks mv. (stillehavslaks, atlantehavslaks og donaulaks). Importen af disse ferske eller kølede laks var 116.000 tons i 2023. Det danske fiskeerhverv fungerer som en hub for en stor del af den internationale handel med fisk. En stor del af den importerede laks videreeksporteres til andre lande – enten fersk, kølet eller som et forarbejdet produkt, fx røget laks.

Figur 5.7: Mest importerede fisk og skaldyr i 2023, 1000 tons

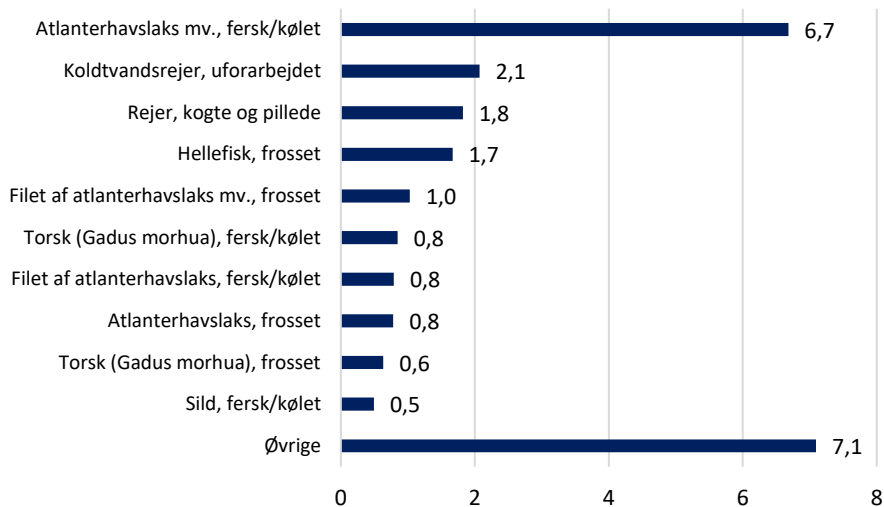
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Anm.: Ekskl. Fiskemel og -olie. Toldkoderne for pillede og kogte rejer er slået sammen (16052900+16052110)

Figur 5.8 viser de mest importerede fiske- og skaldyrsprodukter i 2023 opgjort i mia. kr.

Figuren viser, at ferske eller kølede atlantehavslaks mv. er det mest importerede produkt indenfor fisk og skaldyr (målt i værdi) med en import på 6,7 mia. kr. i 2023. Herefter følger uforarbejdede koldtvandsrejer (2,1 mia. kr.) og kogte/pillede rejer (1,8 mia. kr.).

Figur 5.8: Mest importerede fisk og skaldyr i 2023, mia. kr.

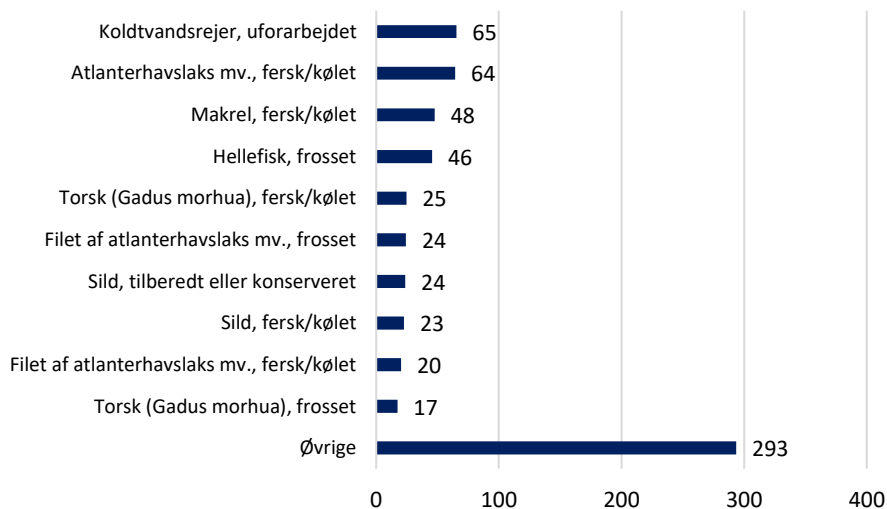

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Anm.: Ekskl. Fiskemel og -olie. Toldkoderne for pillede og kogte rejer er slået sammen (16052900+16052110)

Figur 5.9 viser de mest eksporterede fiske- og skaldyrsprodukter i 2023 opgjort i 1000 tons.

Figur 5.9: Mest eksporterede fisk og skaldyr i 2023, 1000 tons

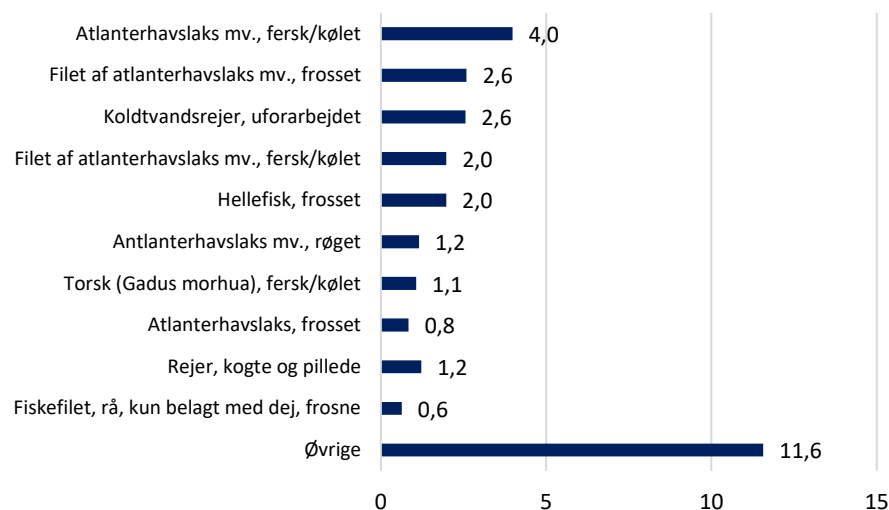

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Anm.: Ekskl. Fiskemel og -olie. Toldkoderne for pillede og kogte rejer er slået sammen (16052900+16052110)

Figur 5.10 viser de mest eksporterede fiske- og skaldyrsprodukter i 2023, opgjort i mia. kr.

Figur 5.10: Mest eksporterede fisk og skaldyr i 2023, mia. kr.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Anm.: Ekskl. Fiskemel og -olie. Toldkoderne for pillede og kogte rejer er slået sammen (16052900+16052110)

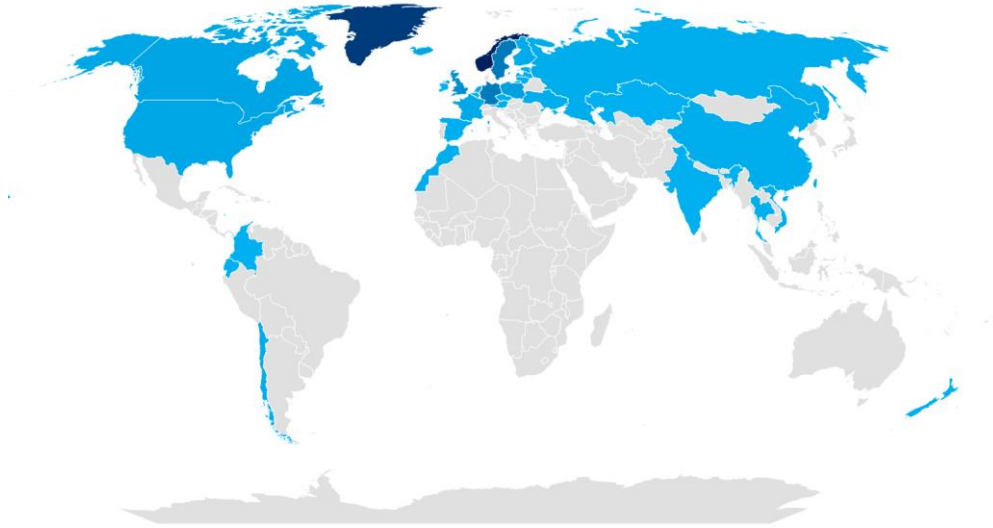
Figur 5.11, 5.12 og 5.13 viser hvilke lande Danmark importerer mest fisk og skaldyr fra. Danmark importerer især fisk og skaldyr fra Norge, Grønland, Sverige, Færøerne og UK. Meget fisk og skaldyr fra Sverige er oprindeligt landet i Norge og efterfølgende transporteret til Sverige, før det kommer til Danmark. Derfor undervurderes den reelle import fra Norge, mens den reelle import fra Sverige overvurderes.

Norge er klart det største importland. I 2023 importerede Danmark 201.000 tons fisk og skaldyr fra Norge til en værdi på 8,1 mia. kr.

Grønland er det næststørste importland. I 2023 importerede Danmark 163.000 tons fisk og skaldyr fra Grønland til en værdi på 5,6 mia. kr.

Figur 5.11: Verdenskort: Fisk og skaldyr import i 2023, 1000 tons

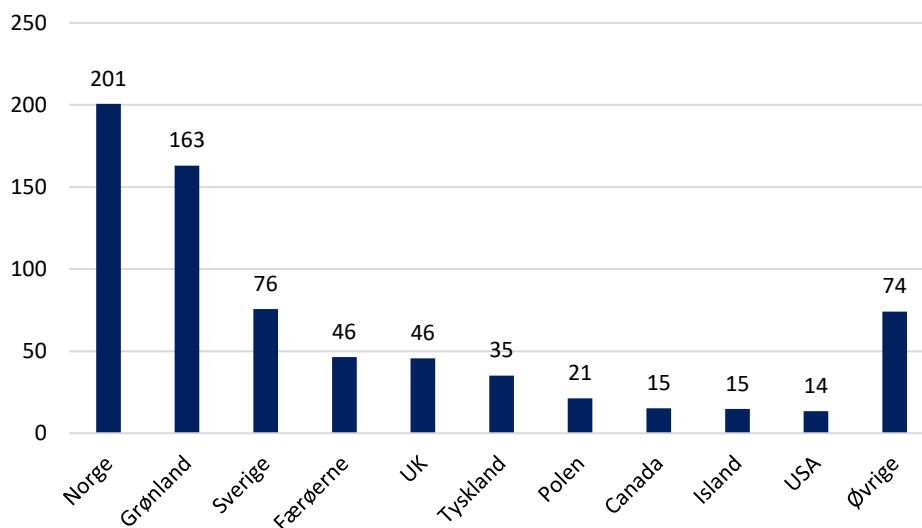
Mørkere farve → højere import

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Anm.: Ekskl. fiskemel og -olie

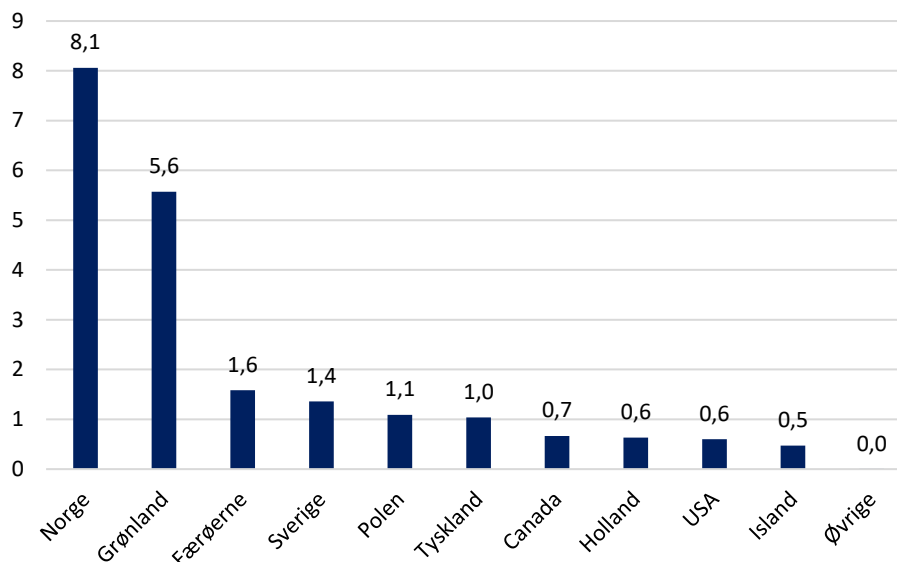
Figur 5.12: Vigtigste importlande for fisk og skaldyr i 2023, 1000 tons

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Anm.: Ekskl. fiskemel og -olie

Figur 5.13: Vigtigste importlande for fisk og skaldyr i 2023, mia. kr.

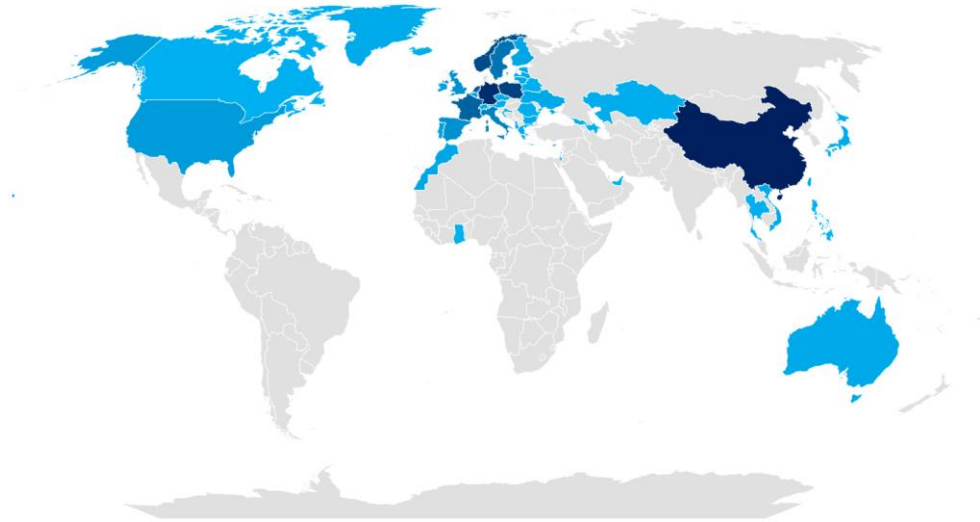
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger
Anm.: Ekskl. fiskemel og -olie

Figur 5.14, 5.15 og 5.16 viser hvilke lande Danmark eksporterer mest fisk og skaldyr til. Danmark eksporterer fisk og skaldyr til mange lande. De største markeder målt på mængder er Kina, Tyskland og Polen. En stor del af eksporten til Polen havner i fiskeindustrien, hvor fisk og skaldyr fra Danmark videreføres, inden det sendes videre til slutforbrugeren.

I 2023 eksporterede Danmark 81.000 tons fisk og skaldyr til Kina til en værdi på 3,4 mia. kr. Eksporten til Tyskland var 74.000 tons til en værdi på 4,1 mia. kr., mens eksporten til Polen var 61.000 tons til en værdi på 2,2 mia. kr.

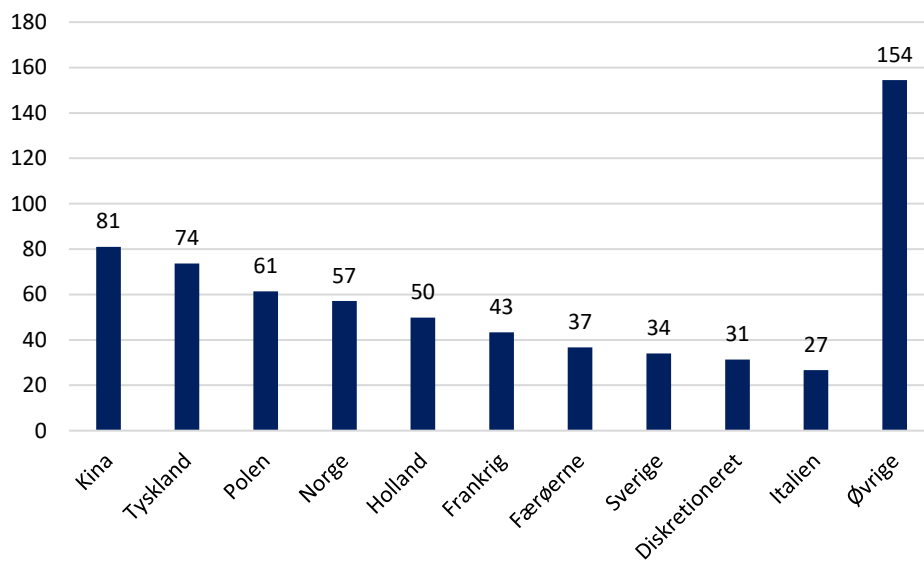
Figur 5.14: Verdenskort: Fisk og skaldyr eksport i 2023, 1000 tons

Mørkere farve → højere eksport

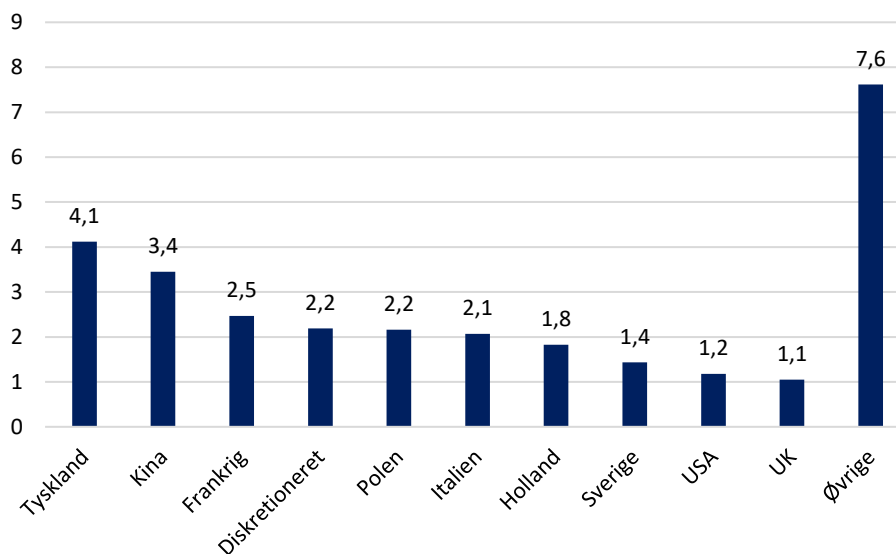
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger
Anm.: Ekskl. fiskemel og -olie

Figur 5.15: Vigtigste eksportlande for fisk og skaldyr i 2023, 1000 tons

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger
Anm.: Ekskl. fiskemel og -olie

Figur 5.16: Vigtigste eksportlande for fisk og skaldyr i 2023, mia. kr.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Anm.: Ekskl. fiskemel og -olie

Metode: Opgørelse af eksport- og importtal

Eksport- og importtallene i denne publikation kommer fra Danmarks Statistiks detaljerede udenrigshandelstatistik med varer. Statistikken opgør handelen med fysiske varer, der krydser dansk grænse, opdelt på varekoder.

Danish Seafood Association opdeler handelen med fisk i to kategorier ud fra den såkaldte KN08-nomenklaturen:

Fisk og skaldyr: Produkter, der begynder med "03", "1604" og "1605".

Fiskemel- og olie: Produkter, der begynder med "1504" samt produktet "23012000".

Bemærk at visse eksportdestinationer er diskretionerede (skjulte) i det udleverede data fra Danmarks Statistik, fordi hensyn til enkeltvirksomheders forretning betyder, at den komplette handelsinformation ikke er tilgængelig.

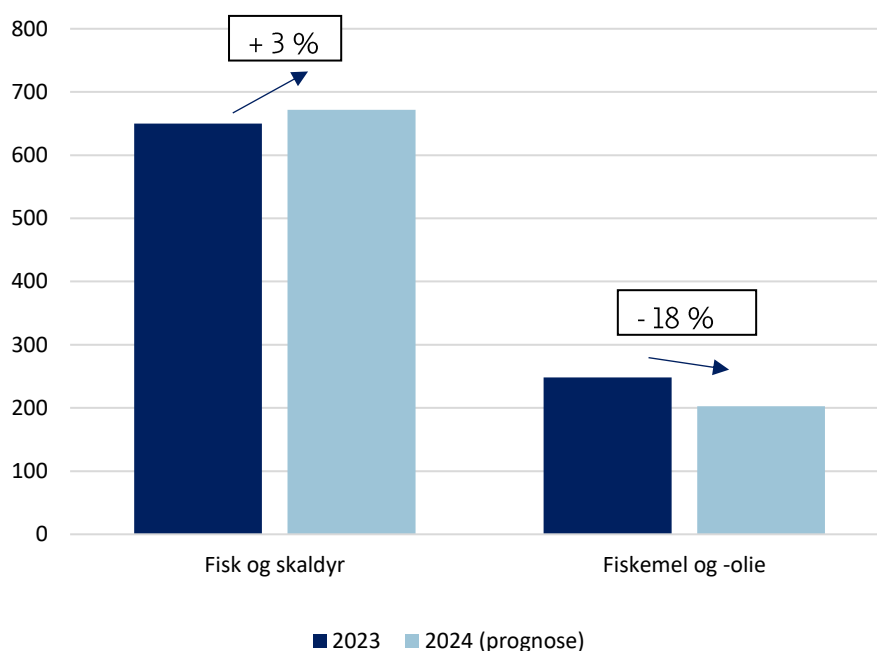
Prognose for fiskeerhvervets eksport

På de følgende sider præsenteres en prognose for eksporten af fisk, skaldyr, fiskemel og -olie i 2024. Prognosen er udarbejdet i juni 2024 og er baseret på analyser af den forventede udvikling i eksporten (i tons) for detaljerede varegrupper samt den forventede prisudvikling for disse varegrupper.

Hvordan udvikler eksporten sig i mængder i 2024?

Figur 6.1 viser den forventede fremgang i eksporten opgjort i 1000 tons.

Figur 6.1: Udvikling i eksporten, 1000 tons

Kilde: Danmarks Statistik (KN8MEST) og egne beregninger

Ifølge prognosen vil eksporten af fisk og skaldyr stige fra 650.000 tons i 2023 til 672.000 tons i 2024.

Eksportstigningen skyldes bl.a. en større eksport af laks pga. øget laksehøst i Norge og en større produktion af laks og ørred i danske opdrætsanlæg. Et norsk forbud mod eksport af produktionslaks (laks med mindre fejl og mangler) begrænser dog væksten, da danske laksevirksomheder er henvist til at købe og filetere hele laks af dyrere kvalitetskategorier fra Norge, hvilket svækker konkurrenceevnen.

Prognosen forventer desuden større fangster af sild og torsk i Danmark i 2024, hvoraf en del eksporteres.

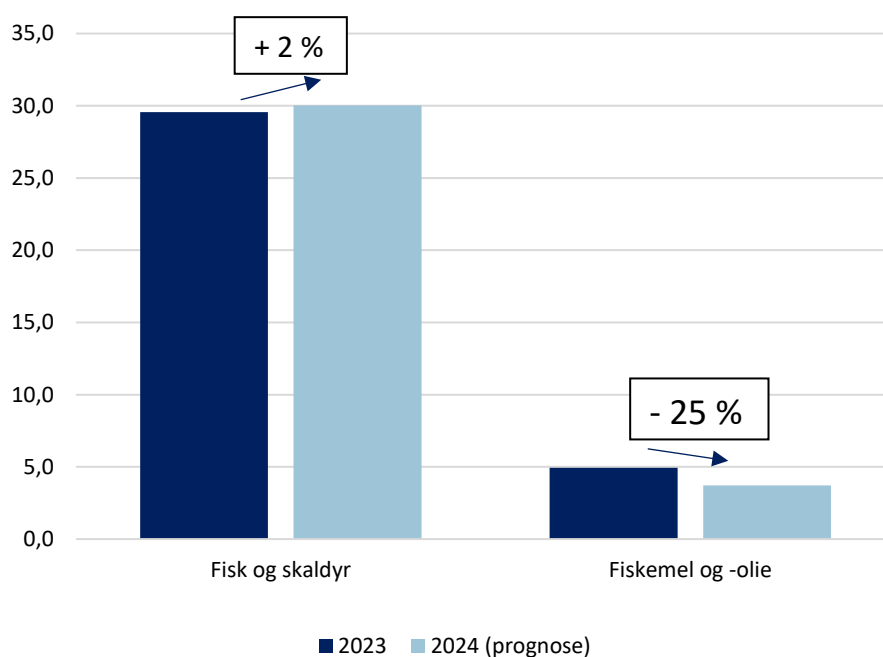
Prognosen forventer en fortsat fremgang i salget af forarbejdede fisk og skaldyr til udlandet på tværs af kategorier (fiskefilet, røget laks, røget makrel mv.).

Eksporten af fiskemel og -olie vil falde fra 248.000 tons til 203.000 tons. Prognosen forventer et fald i den danske produktion af fiskemel, fordi kvoterne på tobis og sperling (fisk, der bruges som råvarer) er faldet markant. Næsten hele den danske produktion af fiskemel går til eksport.

Hvordan udvikler eksporten sig i værdi i 2024?

Figur 6.2 viser den forventede fremgang i eksporten opgjort i mia. kr. I denne figur er der taget højde for den forventede prisudvikling.

Figur 6.2: Udvikling i eksporten, mia. kr.

Kilde: Danmarks Statistik (KN8MEST) og egne beregninger

Eksporten af fisk og skaldyr vil stige fra 29,6 mia. kr. i 2023 til 30,0 mia. kr. i 2024. Stigningen skyldes hovedsageligt en større produktion, da prisfald trækker eksporten opgjort i kroner i den modsatte retning.

Prognosen forventer et mindre fald i priserne på fisk efter en årrække med generelt høje priser på fisk. De høje fiskepriser har skyldtes bl.a. høje

brændstofpriser og en lavere global fiskeproduktion. Med lavere brændstofpriser og en stigende produktion af mange fisk vil priserne normalisere sig på mange fiskearter i 2024.

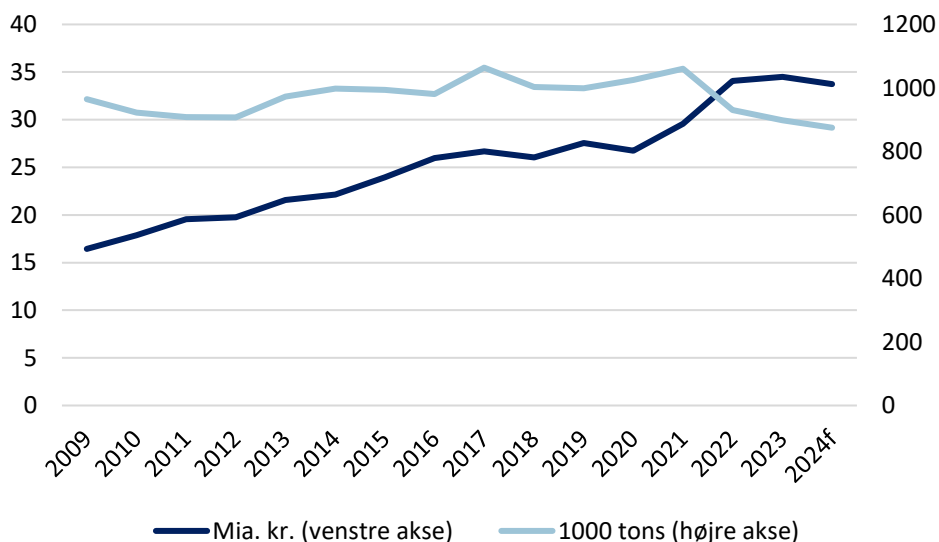
Eksporten af fiskemel og -olie vil falde fra 4,9 mia. kr. i 2023 til 3,7 mia. kr. i 2024. Eksporten falder både på grund af en mindre produktion og på grund af store prisfald på fiskemel og -olie. Priserne på fiskemel og -olie har været ekstraordinært høje i 2022 og 2023 pga. logistiske udfordringer efter covid-19-pandemien samt et stort fald i den globale produktion af fiskemel og -olie i 2023 pga. vejrfænomenet El Niño. I 2024 forventes den globale produktion af fiskemel og -olie at stige, hvilket vil føre til lavere priser.

Udviklingen i den samlede eksport af fisk, skaldyr, fiskemel- og olie

Figur 6.3 viser udviklingen i den samlede eksport af fisk, skaldyr, fiskemel og -olie over tid, opgjort i både 1000 tons og mia. kr.

Den samlede eksport vil falde fra 898.000 tons i 2023 til 875.000 tons i 2024. Opgjort i kroner vil eksporten falde en smule fra 34,5 mia. kr. i 2023 til 33,7 mia. kr. i 2024.

Figur 6.3: Udvikling i eksporten af fisk, fiskemel og -olie samt fiskeprodukter

Anm.: Tal for 2024 er baseret på en prognose.

Kilde: Danmarks Statistik (KN8MEST) og egne beregninger

Metode: Opgørelse af eksport- og importtal

Eksport- og importtallene i denne publikation kommer fra Danmarks Statistiks detaljerede udenrigshandelsstatistik med varer. Statistikken opgør handelen med fysiske varer, der krydser dansk grænse, opdelt på varekoder.

Danish Seafood Association opdeler handelen med fisk i to kategorier ud fra den såkaldte KN08-nomenklaturen:

Fisk og skaldyr: Produkter, der begynder med "03", "1604" og "1605".

Fiskemel- og olie: Produkter, der begynder med "1504" samt produktet "23012000".

Regnskabsstatistik for fiskerierhvervet

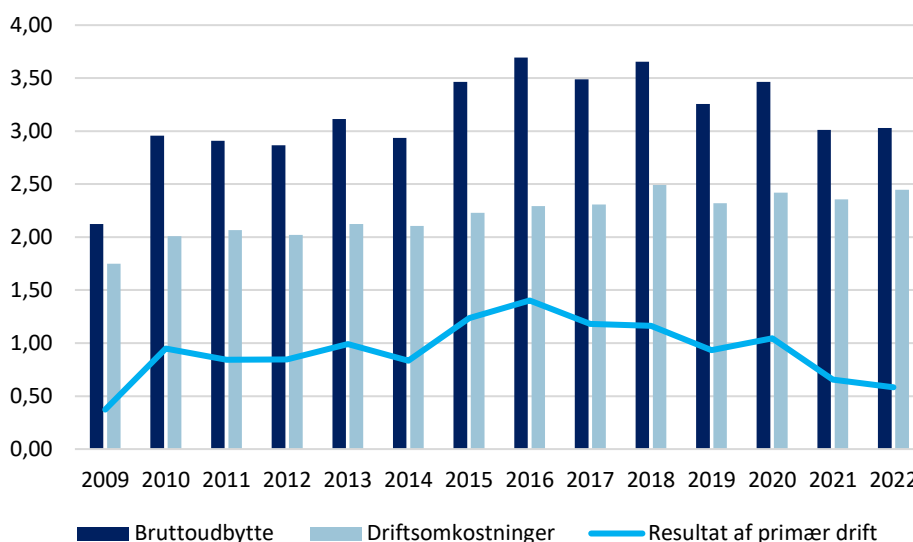
Økonomiske nøgletal for fiskeindustrien

Figuren nedenfor viser den økonomiske udvikling i fiskerierhvervet, defineret som det erhvervsfiskeri, der drives fra dansk registrerede fiskerfartøjer.

Fiskerierhvervets samlede bruttoudbytte var 3,03 mia. kr. i 2022. Driftsomkostningerne var 2,45 mia. kr.

Det samlede resultat af primær drift (bruttoudbytte minus driftsomkostninger) var 0,58 mia. kr. i 2022. Det er det laveste resultat siden 2009, hvor resultatet var 0,37 mia. kr.

Figur 7.1: Den økonomiske udvikling i fiskerierhvervet, mia. kr.

Kilde: Danmarks Statistik (FIREGN1) og egne beregninger

Udvikling i fiskerierhvervets omkostninger

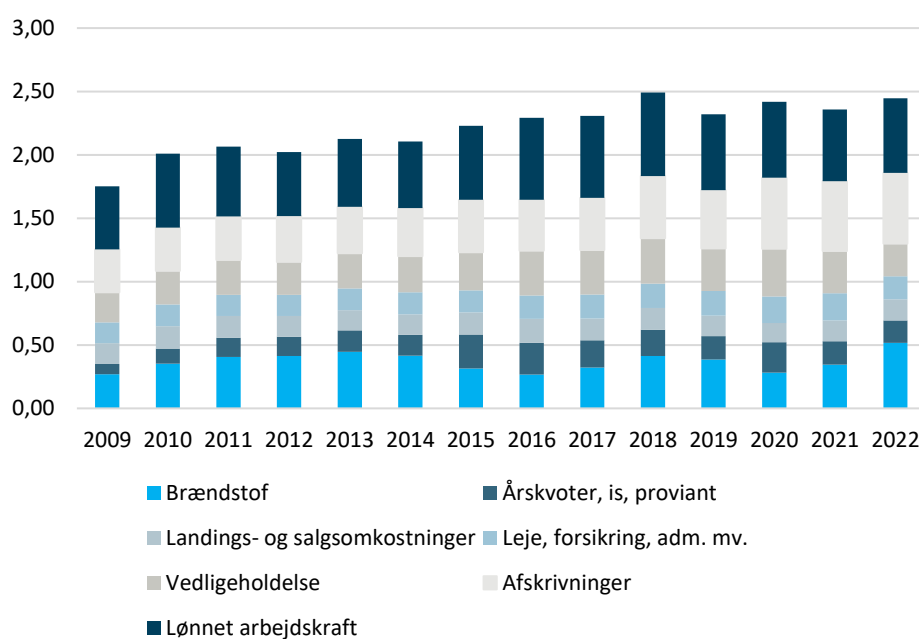
Fiskerierhvervets driftsomkostninger kan opdeles på følgende kategorier:

- Brændstof
- Årskvoter, is, proviant
- Landings- og salgsomkostninger
- Leje, forsikring, adm. mv.
- Vedligeholdelse
- Afskrivninger
- Lønnet arbejdskraft

Figur 7.2 viser udviklingen i fiskerierhvervets driftsomkostninger opdelt på ovenstående kategorier.

I 2022 var den største omkostningspost "lønnet arbejdskraft" med en udgift på 0,59 mia. kr. Den næststørste post var "afskrivninger" (0,56 mia. kr.). Derefter fulgte "brændstof" (0,52 mia. kr.).

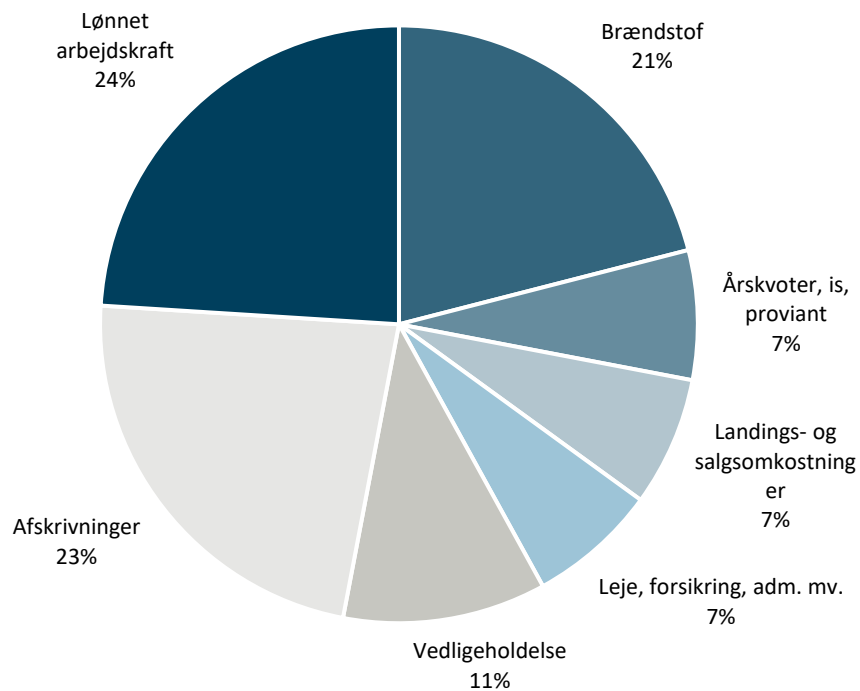
Figur 7.2: Udvikling i fiskerierhvervets driftsomkostninger, mia. kr.

Kilde: Danmarks Statistik (FIREGN1) og egne beregninger

Figur 7.3 viser fordelingen af driftsomkostningerne i fiskerierhvervet i 2022. Udgifterne til de tre største poster (lønnet arbejdskraft, afskrivninger og brændstof) udgør 68 % af fiskerierhvervets samlede omkostninger.

Figur 7.3: Fordeling af fiskerierhvervets driftsomkostninger i 2022

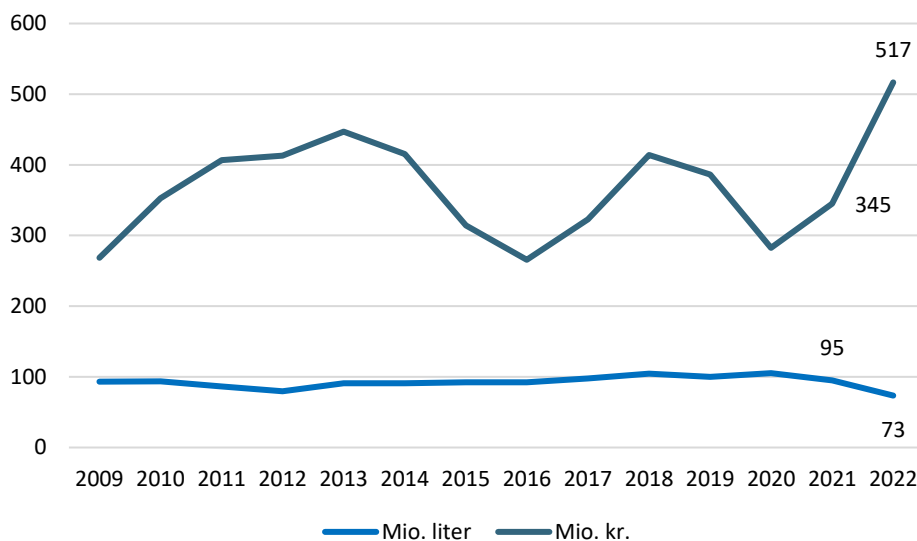
Kilde: Danmarks Statistik (FIREGN1) og egne beregninger

Fiskerierhvervets forbrug af brændstof

Figur 7.4 viser forbruget af brændstof i fiskerierhvervet opgjort både i mio. liter og mio. kr.

Fra 2020 til 2022 steg omkostningerne til brændstof fra 0,28 mia. kr. til 0,52 mia. kr., svarende til en stigning på 83 %. I samme periode faldt forbruget af brændstof fra 105 mio. liter til 73 mio. liter, svarende til et fald på 30 %.

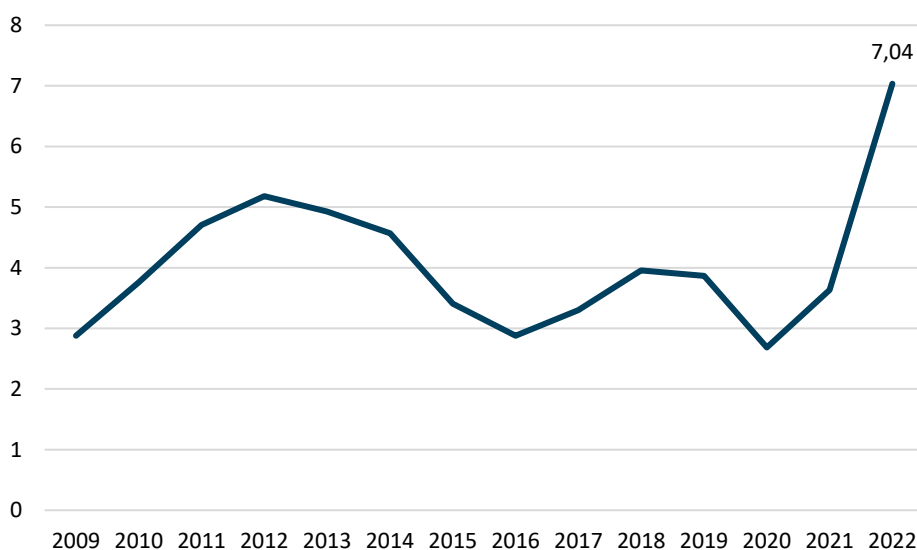
Figur 7.4: Forbrug af brændstof i fiskerierhvervet

Kilde: Danmarks Statistik (FIREGN1) og egne beregninger

Figur 7.5 viser brændstofprisen for fiskerierhvervet. Brændstofprisen var lavest i 2020, hvor den var 2,68 kr. pr. liter. Prisen steg til 7,04 kr. pr. liter i 2022 – en stigning på 162 %.

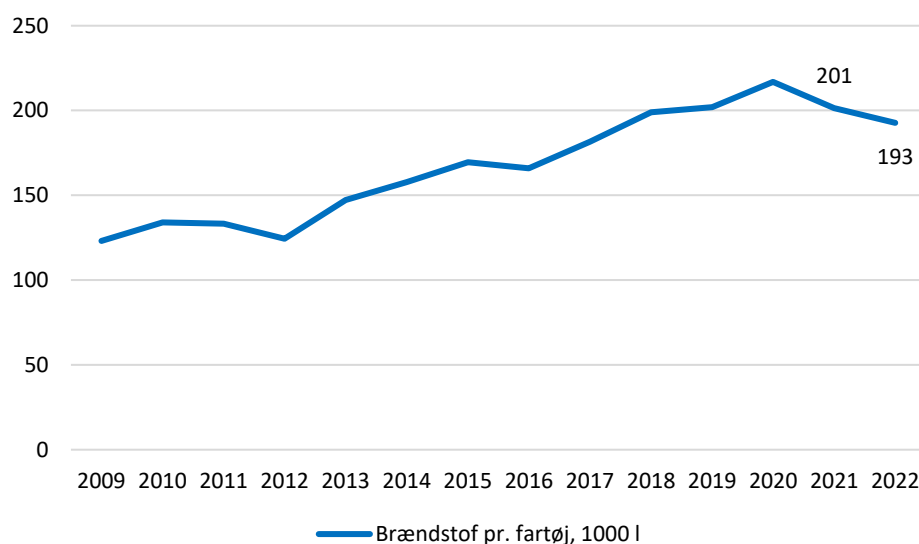
Figur 7.5: Brændstofpris, kr. pr. liter

Kilde: Danmarks Statistik (FIREGN1) og egne beregninger

Figur 7.6 viser brændstofforbruget pr. fartøj, opgjort i tusinde liter. Brændstofforbruget pr. fartøj steg støt fra 2012 til 2020. Fra 2020 til 2022 er brændstofforbruget faldet en smule, så det i 2022 lå på 193 tusinde liter pr. fartøj.

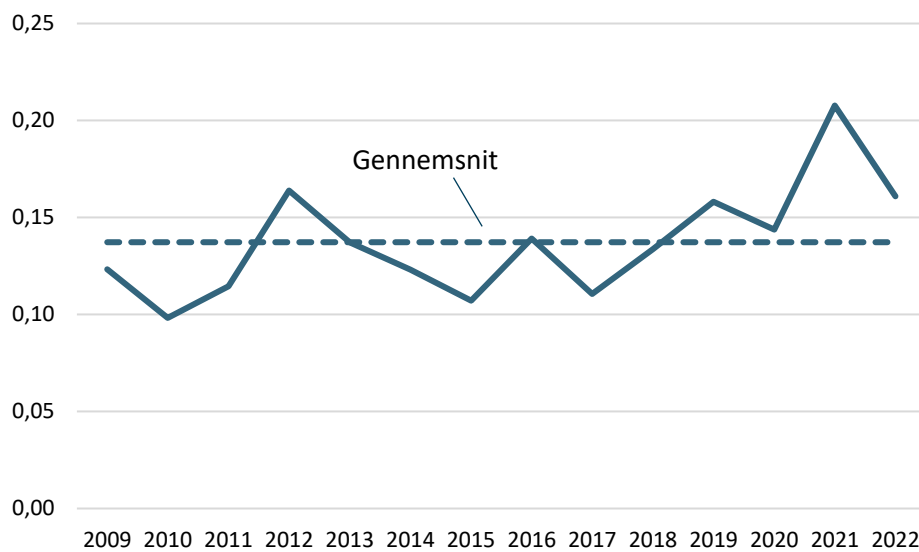
Figur 7.6: Brændstof pr. fartøj, 1000 l

Kilde: Danmarks Statistik (FIREGN1) og egne beregninger

Figur 7.7 viser brændstofforbruget pr. kg landet fangst. Brændstofforbruget pr. kg landet fangst lå på 0,16 liter i 2022, hvilket er over gennemsnittet på 0,14 liter i perioden 2009-2022.

Figur 7.7: Brændstof pr. kg landet fangst, liter

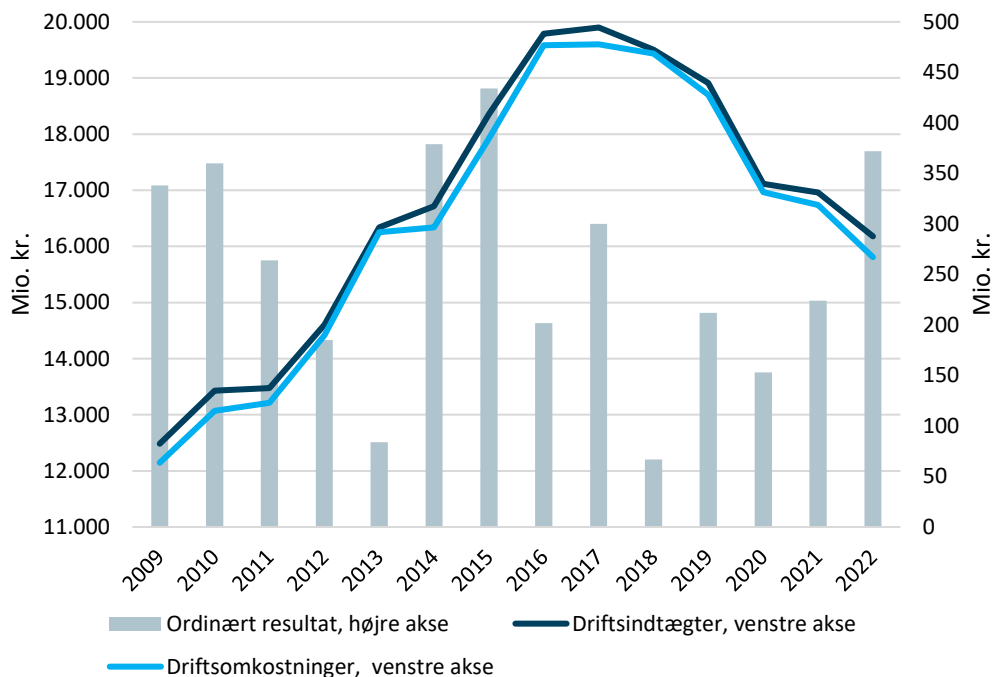
Kilde: Danmarks Statistik (FIREGN1) og egne beregninger

Regnskabsstatistik for fiskeindustrien

Økonomiske nøgletal for fiskeindustrien

Figur 8.1 viser fiskeindustriens finansielle udvikling i perioden fra 2009 til 2022. Det ordinære resultat i 2022 var 372 mio. kr., hvilket svarer til en stigning på 66,1 % i forhold til året før.

Figur 8.1: Fiskeindustriens finansielle udvikling

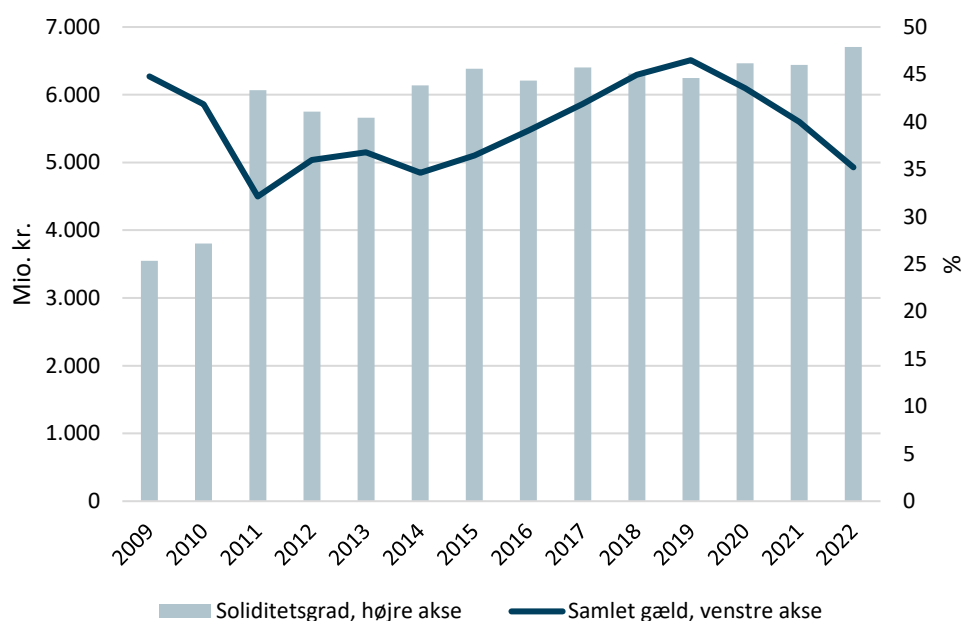

Anm.: Databrud mellem 2018 og 2019 pga. nye opgørelsesmetoder for virksomheder. Data før 2019 stammer fra den afsluttede statistik, REGN1.
Kilde: Danmarks Statistik REGN1 og REGN10 samt egne beregninger

Siden 2017 har både driftsindtægter og -omkostninger været faldende fra år til år. En mindre del af faldet skyldes, at antallet af virksomheder i fiskeindustrien er faldet fra 93 til 85 virksomheder. Størstedelen af faldet skyldes, at den gennemsnitlige virksomhed i fiskeindustrien har haft et fald i både driftsindtægter og -omkostninger i perioden. Generelt er udgifterne faldet mere end indtægterne i fiskeindustrien, hvilket i 2022 førte til det højeste ordinære resultat i fiskeindustrien i syv år.

I figur 8.2 ses udviklingen i fiskeindustriens gæld og soliditetsgrad. Soliditetsgraden viser hvor stor en andel af branchens samlede aktiver, som er udgjort af virksomhedernes egenkapital. Soliditetsgraden var 47,9 % i 2022, hvilket er 4,6 %-point højere end i 2011. Den forbedrede soliditetsgrad skyldes bl.a., at gælden de senere år har været faldende. Den samlede gæld var knap 5 mia. kr. i 2022.

Figur 8.2: Gæld og soliditetsgrad for fiskeindustrien

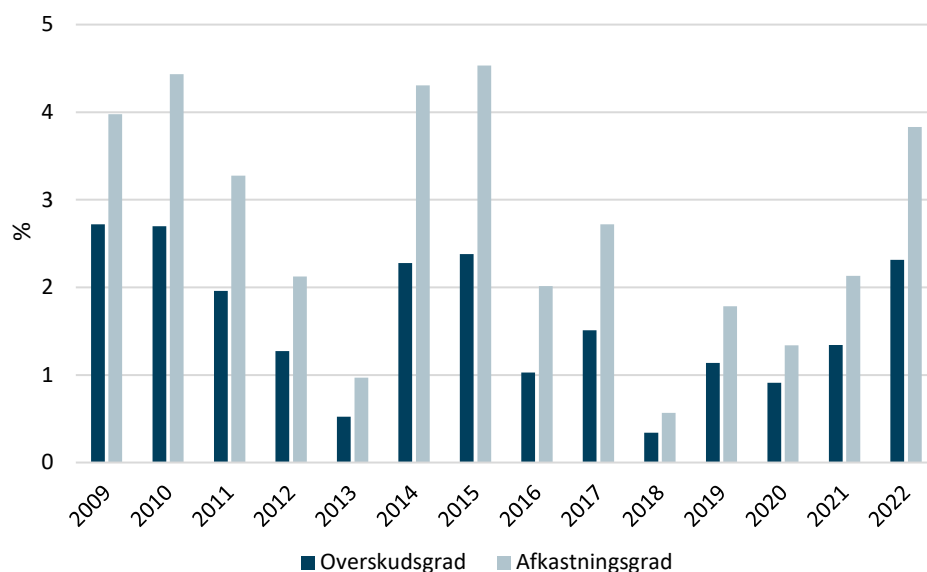
Anm.: Databrud mellem 2018 og 2019 pga. nye opgørelsesmetoder for virksomheder. Data før 2019 stammer fra den afsluttede statistik, REGN1. Kilde: Danmarks Statistik REGN1 og REGN10 samt egne beregninger

Figur 8.3 viser overskudsgraden og afkastningsgraden for fiskeindustrien. Overskudsgraden fortæller hvor stort et overskud branchen har i forhold til omsætningen. Dermed giver overskudsgraden en indikation af, hvor god branchen er til at tilpasse sine omkostninger til sine indtægter.

I figur 8.3 kan vi observere, at overskudsgraden var 2,3 % i 2022, hvilket er 1,0 %-point højere end i 2021. Overskudsgraden er bl.a. steget fordi, det ordinære resultat var væsentligt større i 2022 i forhold til 2021.

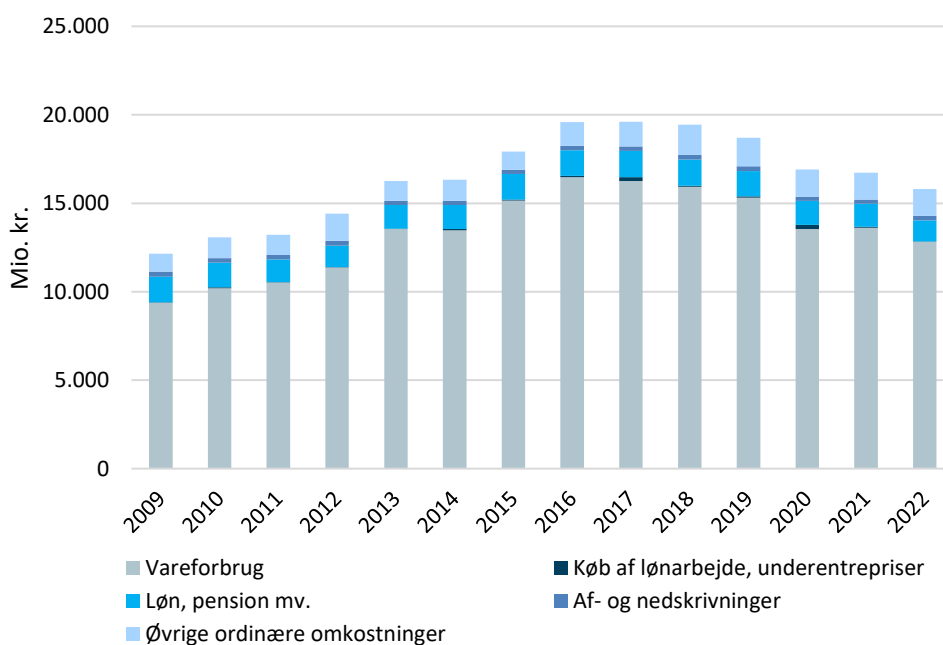
Afkastningsgraden er det ordinære driftsresultat sat i forhold til de samlede aktiver. Afkastningsgraden var 3,8 % i 2022 – det højeste niveau siden 2015. Det viser, at branchen de seneste år har formået at få en højere forretning på sine aktiver.

Figur 8.3: Nøgletal for fiskeindustrien

Anm.: Databrud mellem 2018 og 2019 pga. nye opgørelsesmetoder for virksomheder. Data før 2019 stammer fra den afsluttede statistik, REGN1.
Kilde: Danmarks Statistik REGN1 og REGN10 samt egne beregninger

Figur 8.4: Udviklingen i fiskeindustriens omkostninger

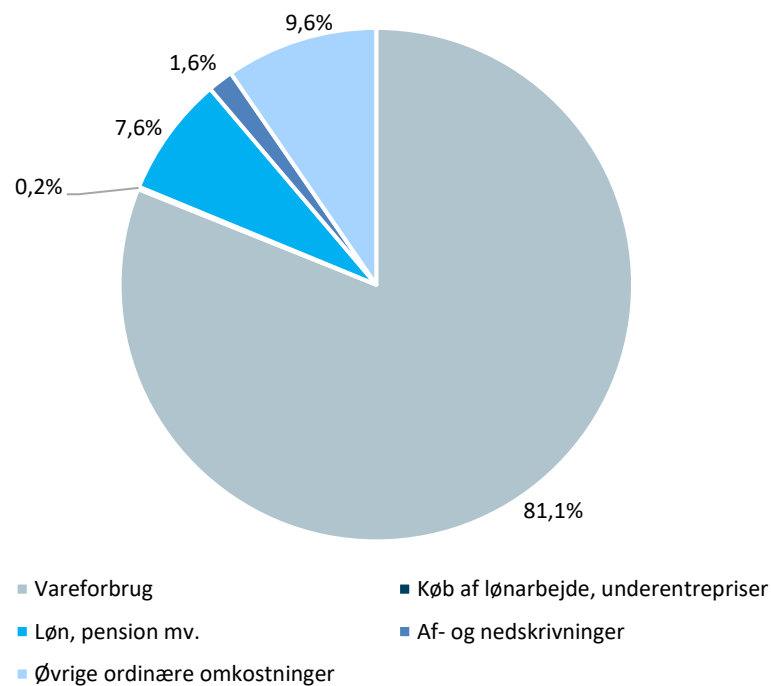
Anm.: Databrud mellem 2018 og 2019 pga. nye opgørelsesmetoder for virksomheder. Data før 2019 stammer fra den afsluttede statistik, REGN1.
Kilde: Danmarks Statistik REGN1 og REGN10 samt egne beregninger

Figur 8.4 viser udviklingen i fiskeindustriens omkostninger fordelt på fem poster. Vareforbrug har været den største omkostning siden 2009. Størstedelen af vareforbruget er køb af fisk. Det hænger sammen med, at fiskeindustrien forarbejder store mængder fisk, som den køber fra fiskere og opdrætsvirksomheder i Danmark og udland.

Herudover optager posten "øvrige ordinære omkostninger" samt posten "løn, pension mv." også en betydelig del af omkostningerne i hvert år.

Figur 8.5 nedenfor viser fordelingen af omkostningerne i 2022. Vareforbruget (køb af fisk, emballage mv.) udgør 81,1 % af omkostningerne, mens udgifter til løn, pension mv. udgør 7,6 %. Af- og nedskrivninger udgør blot 1,6 % af omkostningerne i fiskeindustrien.

Figur 8.5: Fordeling af fiskeindustriens omkostninger i 2022

Kilde: Danmarks Statistik REGN1 og REGN10 samt egne beregninger

Billede på forsiden

Med tilladelse til brug af Food Nation

Tryk

Trykkeriet Axelborg

Udgivet af

Landbrug & Fødevarer
For Danish Seafood Association
Axelborg, Axeltorv 3
1609 København V